

Městys Chlum u Třeboně zveřejnil číslo účtu, kam mohou zájemci posílat peníze na obnovu místního kostela Nanebevzetí Panny Marie. Církevní objekt zachvátit v pondělí 26. března požár, který poničil část střechy i varhany. Na místě zasahovalo devět hasičských jednotek. Oheň nikoho nezranil, hasiči ale vyčíslili škodu nejméně na 15 milionů korun. „Kostel je významnou historickou památkou a dominantou obce, s farností spolupracujeme a jelikož nemáme odpovídající společenský prostor, kostel si půjčujeme na kulturní akce,“ vysvětlila starostka Jitka Bednářová. „Za pomoc všem moc děkujeme!“ dodala.

Příspěvek je možné zasílat na účet České spořitelny 777888399/0800.

Aktuálně

OBCE SE SETKALY S POŽADAVKY ZEMĚDĚLCŮ NA SNÍŽENÍ DANĚ

Konsolidační balíček zavedl v oblasti daně z nemovitých věcí několik změn. Vedle navýšení sazeb, inflačního koeficientu nebo velmi kritizovaného stanovení místního koeficientu pro jednotlivé nemovité věci opatřením obecné povahy mohou nově obce daň vlastníkům nemovitých věcí na svém územní snížit. Zda to udělají, záleží ale jen na rozhodnutí zastupitelstev.

str. 4

Téma

CO JSOU POZEMKOVÉ ÚPRAVY A V ČEM SPOČÍVÁ JEJICH KOUZLO?

Pozemkové úpravy jsou nástrojem, který již více než 30 let pomáhá realizovat ve veřejném zájmu opatření v naší krajině. Stav české krajiny není příznivý a potřebuje naši pomoc. Pozemkové úpravy umožňují stavět chybějící nebo rekonstruovat stávající polní cesty, zakládat protierozní meze, budovat nové vodní plochy, realizovat revitalizace vodních toků, ale i doplňovat výsadby zeleně.

str. 6

Veteráni na radnicích

JIŘETÍN POD BUKOVOU V LIBERECKÉM KRAJI TŘÍDÍ ODPADY PO SVÉM

„Za odpady platíme neúměrně moc! A taky nevíme, co se s naším odpadem vlastně děje,“ řekl si před 12 lety v Jiřetíně pod Bukovou Josef Kucin, který je nejdéle sloužícím starostou v Libereckém kraji. Od té doby si v obci řeší odpadovou politiku naprosto sami. Kde se inspirovali a jak to dnes dělají?

str. 22

INSPIRACE

Kdo má otevřené oči, naslouchá druhým a nebojí se změn, ten se může inspirovat. To se třeba jeden starosta, který když nevěděl, jak dělat obecní zpravodaj, rozhodl, že se bude inspirovat u jiných vydavatelů. Vyprávěl mi, jak napsal do všech obcí, které požádal, aby mu poslaly své zpravodaje. Přišlo mu jich asi 2 000. Prolistoval si je, vybral, co se mu líbí, a pak to začal dělat stejně nebo podobně. Jeho zpravodaj dnes patří k nejlepším v republice a vloni dokonce získal druhé místo v celostátní soutěži O nejlepší zpravodaj, jejímž spoluvyhlašovatelem je i SMS ČR a do které se mimochodem můžete hlásit už jen do konce dubna.

Já se také inspirovat ráda a ráda o takových inspiracích i čtu. Třeba dubnová SMSka je plná inspirace. Věnuje se pozemkovým úpravám, k čemuž nás inspiroval místopředseda sdružení a starosta obce Vysočina Tomáš Dubský, kterého prý zase inspirovala k rozsáhlým změnám v jeho obci sousední obec. O cenné rady a zkušenosti se v SMSce dělí nejen on, ale také projektantka Zuzana Skřivanová.

Do třetice je o inspiraci řeč i v závěrečném rozhovoru s nejdéle sloužícím starostou Libereckého kraje. Přiznám se, že jsem váhala, do jaké rubriky ho vlastně zařadit. Zda mezi příklady dobré praxe či do seriálu *Veteráni na radnicích*. Ale ono je to vlastně jedno, protože se hodí tam i tam. Také starosta Josef Kucin se inspiroval u jiné obce, když mu začalo vadit, že za odpady platí neúměrně moc a že vlastně ani neví, co se s jejich odpadem potom děje. Dnes už je to 12 let, co si zde řeší odpadovou politiku naprosto sami ke spojenosti obce i občanů.

Věřím, že inspiraci a pomoc najdete i na dalších stránkách SMSky. Apropos, když je řeč o té pomoci, tu právě teď potřebují v Chlumu u Třeboně. Starostka městyse nás požádala, abychom vám řekli o veřejné sbírce, kterou zde vyhlásili na obnovu nedávno vyhořelého kostela, tak o tom informujeme hned na titulní straně.

Inspirativní čtení a pěkný duben přeje

Marie Machačová
šéfredaktorka

Střípky z právní poradny

Jak si poradit s vlastníkem pozemku, který brání překážkami vjezdu na komunikaci?

V pravidelné rubrice přinášíme otázky a odpovědi z právní poradny, kterou provozuje pro členské obce legislativní oddělení Sdružení místních samospráv ČR. Vybíráme pro vás záměrně ta témata, která se samospráv týkají obecně.

Dotaz:

Vlastník jednoho pozemku, který je součástí místní komunikace IV. třídy, brání různými překážkami vjezdu zemědělské techniky na tuto místní komunikaci a dále na přilehlé pozemky. Může takto jednat? Jaké kroky učinit, aby nadále takto nekonal?

Odpověď:

§ 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích (dále jen „ZPK“) určuje jako vlastníka místních komunikací obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. Totéž ustanovení zároveň stanoví, že stavba dálnice, silnice a místní komunikace není součástí pozemku. Jedná se v jistém smyslu o speciální ustanovení k § 506 nového občanského zákoníku, který stanoví obecnou zásadu, že součástí pozemku jsou mimo jiného stavby na něm zřízené.

Vzhledem k tomu, že § 3 odst. 3 ZPK stanoví povinnost vypořádat vlastnické vztahy ještě před zařazením do kategorie pozemní komunikace, odlišná úprava v § 9 ZPK se v praxi projevuje právě v případech, kdy pozemek (případně část pozemku) a komunikace mají odlišného vlastníka ze specifických důvodů majících historické kořeny.

V případě, že je majitelem (částí) pozemku pod místní komunikací jiný subjekt, je narovnání vlastnických vztahů obecně žádoucí a potřebné, protože dochází k výraznému omezení vlastnického práva vlastníka tohoto pozemku, který musí strpět obecné užívání komunikace

podle § 19 ZPK. Je tedy vhodné, aby si vlastníka komunikace (v případě místních komunikací obec) pozemek či jeho předmětnou část buď odkoupil, pronajal, nebo si k němu zřídil věcné břemeno. V opačném případě vzniká vlastníku komunikace bezdůvodné obohacení na úkor vlastníka pozemku pod ní.

Pokud se obec s vlastníkem pozemku nedohodne, lze podle § 17 odst. 2 ZPK odejmout vlastnické právo k pozemku nebo právo odpovídající věcnému břemenu podle zákona o vyvlastnění. Výše náhrady se v takovém případě řídí zákonem o oceňování majetku.

Odlišná situace je u účelových komunikací, jejichž vlastníkem je podle § 9 odst. 1 ZPK fyzická nebo právnická osoba, nikoliv obec. U účelové komunikace tak nedochází k situaci, kdy by na pozemku jiné osoby byla položena komunikace ve vlastnictví obce. Vlastník účelové komunikace (a tedy i pozemku pod ní) je povinen strpět obecné veřejné užívání podle § 19 ZPK bez náhrady.

Jak místní, tak veřejně přístupné účelové komunikace v každém případě podléhají režimu veřejného užívání ve smyslu § 19 odst. 1 ZPK, který stanoví, že v mezích zvláštních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích a za podmínek stanovených tímto zákonem smí každý užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny, pokud pro zvláštní případy nestanoví tento zákon nebo zvláštní předpis jinak. Ani vlastník pozemku pod komunikací nemůže komunikaci svévolně zahrnout a obecné veřejné užívání tak znemožnit. Umístění pevné překážky na pozemní komunikaci v rozporu se zákonem je přestupkem podle § 42a odst. 1 písm. m) ZPK (v případě fyzické osoby) nebo § 42b odst. 1 písm. m) ZPK (v případě právnické osoby).

Zpracoval
Dominik Hrubý
legislativní analytik
SMS ČR

Vážení přátelé samospráv,

tradičně vám v tomto sloupku nabízím přehled toho nejpodstatnějšího, co se kolem sdružení v uplynulém měsíci dělo.

Decentrální energetika z pohledu energetických manažerů

Komunitní energetika klepe na dveře, proto jsem se rozhodla s kolegy ze sdružení uspořádat v Poslanecké sněmovně seminář, který komplexně pojednal o tématu sdílení energie a zakládání energetických společností. Moc děkuji našemu manažerovi platformy OBEC 2030 Michalu Svobodovi, který si organizaci semináře vzal na starost a dal také dohromady velmi dobrý panel řečníků, mezi nimiž se vystřídali jak energetický manažer z malé obce, tak i šéf energetického managementu hlavního města Prahy.

Na semináři zaznělo, že decentrální energetika je díky LEX OZE II velká příležitost. Nacházíme se na historické křižovatce. Fosilní energetika postupně končí a přecházíme na obnovitelné zdroje. Obce budou mít v tomto novém uspořádání klíčovou roli: nebudou už jen pasivními příjemci a plátcí, ale naopak i výrobci energie, kteří budou sami energii sdílet a o přebytky se dělit, případně s nimi obchodovat.

Významná výtka směřovala k procesu distribuce

Kromě pozitiv je potřeba zmínit i jisté a konkrétní překážky. Významná výtka směřovala k procesu distribuce. Česká republika je v tomto ohledu velmi konzervativní zemí, kde nová energetická legislativa distribuci neřeší. Otázkou je, zda má být distribuce energií skutečně předmětem zisku, anebo ne – tak jak je tomu například v Řecku či ve Španělsku, kde je distribuce energií veřejnou službou. Další překážka je legislativně-technická – obnovitelné zdroje energie jsou na komerčním trhu dobře dostupné, jejich aplikace je však složitější, třeba i kvůli kostrbatým podmínkám dotačních titulů či stavebním povolením.

Zapojte do naší soutěže OBEC 2030

Ráda bych k tomu ještě podotkla, že naše sdružení fandí inovativním projektům a decentralizaci energetiky podporuje. A pokud máte ve své obci zkušenost s atraktivním energetickým řešením, určitě se zapojte do čtvrtého ročníku naší soutěže OBEC 2030.

Stručně, ale jasně

Na počátku března pořádalo SMS ČR setkání územních partnerů, kam jsme pozvali odborníky Davida Sventeka z Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) a Petra Zahradníka z Národní ekonomické rady vlády (NERV). Tématem byla příprava nového programového období.

V březnu se také konala jarní konference Den malých obcí, jejímž dějištěm je tradičně Praha a o týden později Olomouc. V Praze za SMS ČR vystoupil místopředseda Petr Halada, který vyzdvihl činnost sdružení zejména v legislativě. Na druhé konferenci v Olomouci jsem pronesla zdravici já a hovořila o rizicích povinného zálohování.

S legislativou řešíme zákon o zemědělském půdním fondu.

Rovněž jsem se setkala s ministrem školství Mikulášem Běkem, kterému jsem sdělila nesouhlasný postoj našich pracovních skupin s přechodem nepedagogických pracovníků ze škol pod zřizovatele.

Velmi příjemné bylo setkání s krajskými manažery a pověřenci SMS ČR. Všem moc děkuji za jejich práci, protože to jsou oni, kteří vnímají specifika svého území.

I nadále spolupracujeme se slovenskými partnery. Tentokrát nám kolegové ze Slovenska představili aplikaci umělé inteligence ve veřejné správě, jež by podle nás mohla mít smysluplné využití například v oblasti strategického plánování.

Vše dobré a příjemné čtení přeje

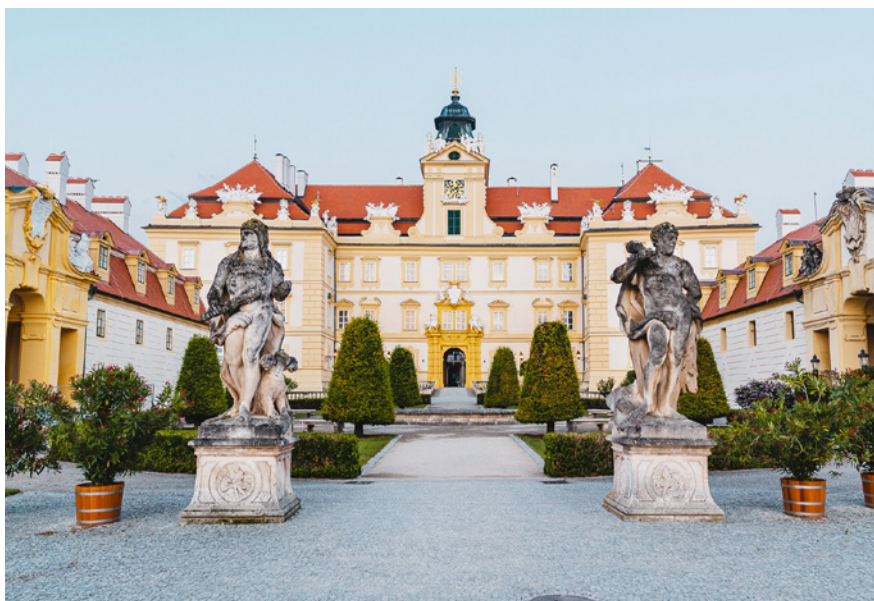
Eliška Olšáková
předsedkyně SMS ČR

Letošní celostátní konference SMS ČR se uskuteční 10. a 11. října v jihomoravských Valticích

V malém vinařském městě Valtice v Jihomoravském kraji se ve čtvrtek 10. a v pátek 11. října uskuteční celostátní konference SMS ČR. Valtice se nachází poblíž hranic s Rakouskem, žije zde přibližně 3 600 obyvatel, historické jádro města je chráněno jako městská památková zóna a okolní Lednicko-valtický areál je krajinnou památkovou zónou. Máme se tedy všichni na co těšit!

A protože konference SMS ČR patří k nejhojněji navštěvovaným a také nejoblíbenějším akcím pro představitele samospráv, a protože tam prostě nechcete chybět, zakroužkujte si pro jistotu termín v diářích už nyní. A sledujte aktuální informace v SMSce, v e-mailech od manažerů, na webu či Facebooku, ať to pak nepropásnete, až se spustí přihlašování! **red**

Zdroj: Národní památkový ústav

Obce mohou obecně závaznou vyhláškou snížit zemědělcům daň. Zda to udělají, záleží ale jen na rozhodnutí zastupitelstev

Konsolidační balíček zavedl v oblasti daně z nemovitých věcí několik změn. Vedle navýšení sazeb, inflačního koeficientu nebo velmi kritizovaného stanovení místního koeficientu pro jednotlivé nemovité věci opatřením obecné povahy mohou nově obce daň vlastníkům nemovitých věcí na svém územní i snížit.

Aktuálně

Daň z nemovitosti platí každoročně majitelé bytů, domů i pozemků. V roce 2024 došlo k navýšení daně o 80 %. Obcím se rozšířily v oblasti daní z nemovitostí, která byla výhradním příjmem obcí, pravomoci stanovující tzv. místní koeficienty. Obce můžou daň navýšit, ale nově taky snížit (až na polovinu při koeficientu 0,5).

Právní úprava nabyde účinnosti 1. ledna 2025

Při stanovování místních koeficientů pro daň z nemovitých věcí pro příští rok se musí řídit právní úpravou, která nabyde účinnosti 1. 1. 2025. Ta umožňuje stanovit mj. místní koeficient pro jednotlivou skupinu nemovitých věcí. Skupiny pozemků vymezuje § 5a zákona o dani z nemovitých věcí, skupiny staveb pak § 10a zákona o dani z nemovitých věcí.

Konečnou výši daně lze nejen zvýšit, ale i snížit až o polovinu

Místní koeficient pro skupiny nemovitých věcí může obec stanovit v obecně závazné vyhlášce v hodnotě od 0,5 do 5 s přesností na nejvýše jedno desetinné místo. Oproti dosavadní praxi lze tedy prostřednictvím místního koeficientu konečnou výši daně, kterou zaplatí vlastníci nemovitých věcí a obec ji obdrží do svého rozpočtu, nejen zvýšit, ale i snížit až o polovinu.

Obce se setkaly s požadavky zemědělců na snížení daně

Zvláštní ustanovení pak stanoví, že pro skupiny vybraných zemědělských pozemků, travních porostů nebo nevyužitelných ostatních ploch lze zavést místní koeficient pouze v hodnotě od 0,5 do 1,5. Právě s požadavky zemědělců na snížení daně se podle in-

formací SMS ČR v posledních týdnech setkaly některé obce.

Je to možnost, nikoliv povinnost obce

Stanovení místního koeficientu je v každém případě možností, nikoliv povinností obce. Příslušnou obecně závaznou vyhláškou musí obec vydat a zveřejnit ve Sbírce právních předpisů územních samosprávných celků nejpozději 1. října předchozího kalendářního roku. Případné opatření obecné povahy zavádějící místní koeficient pro vymezené nemovité věci musí obec zaslat místně příslušnému finančnímu úřadu nejpozději do 30. června předchozího kalendářního roku.

Nedává smysl, aby se obce vzdaly zdroje financování údržby

Velká část obcí využívá příjem z daně z nemovitostí na pravidelnou údržbu krajinných prvků a extravilánu obce. Nedává tedy smysl, aby se obce vzdaly zdroje financování údržby např. komunikací, které využívají taktéž zemědělci pro obsluhu obhospodařovaných pozemků. Přestože lze na pořízení např. protierozních opatření, prvků zajišťujících prostupnost krajiny a další typy společných zařízení čerpat finance z různých dotačních zdrojů, jejich následná údržba jde zcela za obcí, a to jak finančně, tak fyzicky.

Zvýšení nákladů na zemědělskou produkci nelze sanovat z obecních zdrojů

Vyšší sazba daně logicky zvyšuje náklady na zemědělskou produkci. Snížením části sazby daně z nemovitostí, která je příjmem obce, by obecní rozpočty musely z částky určené na rozvoj obce a investice sanovat náklady na údržbu obce, včetně komunikací, které užívají taktéž zemědělci. Právě na stavu místních a účelových komunikací se negativně podepisuje stále těžší zemědělská technika.

Je to zcela v kompetenci demokraticky zvoleného zastupitelstva

Pokud však v některých obcích dochází k synergii obce a zemědělců při údržbě extravilánu obce, spolupráci na úrovni komunitního života a současně dává oboustranný smysl koeficient daně z nemovitostí u zemědělsky využívaných pozemků snížit, mohou tuto možnost samosprávy nyní legitimně využít a je to tedy zcela v kompetenci demokraticky zvoleného zastupitelstva obcí.

Zpracovala
Adéla Palíšková
legislativní analytička

Setkali jste se s požadavky zemědělců na snížení daně? Jak se k tomu stavíte?

I přes navýšení koeficientu jsme ztrátoví

Zemědělci používají místní komunikace, které jsou v majetku obce. Těžkou technikou je ničí a vůbec je nezajímají naše zvýšené náklady na opravy a rekonstrukce. Vládu to také nezajímá a obce to mají finančně řešit? Existují jen dvě možnosti. Tou první je, že to zaplatí vlastníci pozemků tak, jak je to narysováno nyní. Anebo ať vláda vrátí do původního stavu daň z nemovitosti, ale také koeficienty RUD.

Jen pro zajímavost: u nás v obci máme cca 30 km místních komunikací, ročně nás opravy a údržba stojí až 1,5 milionu korun. Na daní z nemovitosti vybereme od zemědělců cca 0,8 milionu a potřebujeme investovat zhruba 2 miliony. Takže i přes navýšení koeficientu jsme ztrátoví. A nakonec v případě snížení koeficientu ze strany obcí to zaplatí zase venkov a městům, která nemají polní cesty, celá daň zůstane.

Miroslav Ušatý,
starosta obce Albrechtice nad Vltavou v Jihočeském kraji

Stát se, jako v mnoha jiných případech, zachoval jako alibista

Pokud chtějí malé obce udržovat krajinu a extravilán, jsou na tyto činnosti naprosto samy! Zvýšení daně z nemovitosti je vhodným nástrojem k získání prostředků k údržbě krajiny a krajiných prvků.

Dalším důvodem je samotné vlastnictví zemědělských pozemků a požadavek na maximalizaci výnosů vlastníků, kteří z 80 procent již nemají nic společného s obcí, v níž pozemky vlastní, ani zájmem o údržbu krajiny, ve které sami nežijí.

Stát se, jako v mnoha jiných případech (soc. služby), zachoval jako alibista, který na udržitelný rozvoj (ne jednorázové dotace!) krajiny ne-

vyčlení trvalé prostředky a zdůvodnění zvýšení daně z nemovitosti nechává na obcích. Doufám, že u nás budeme mít jasno a odměnou bude funkční a přístupná krajina s množstvím protierozních opatření.

Martin Bauer,
starosta obce Chorušice ve Středočeském kraji

Stát něco pokazil a nápravu hodil na obce

Proč by obce měly být zase otloukánek? Mělo by to být řešeno komplexně. Tzn. sníženo všem zemědělcům v celé republice. Komu by obce měly daň snížit? Jen těm, kteří hospodář na obecních pozemcích? Nebo všem zemědělcům v katastru? Jak zjistit výměru? Jak poznají, že pozemek je propachtován? Navíc poplatníkem daně z nemovitosti je vlastník pozemku. Většina zemědělců, kteří mají půdu v pachtu, má ve smlouvách, že kromě pachtovného platí majitelům půdy i daň z nemovitosti. Ale nemají to všichni. Není opravdu jednodušší a spravedlivější plošné snížení? Stát něco pokazil a nápravu hodil na obce. Je to další z hřebíčků do rakve samostatnosti obcí a našeho zemědělství.

Pavel Nechvátal,
starosta obce Pavlice v Jihomoravském kraji

Neuvažujeme o snížení, koeficient už máme na minimu

Místní družstvo nás požádalo o snížení. Neuvažujeme o tom. Koeficient máme na minimu. Pokud ho jednou budeme zvedat, uvažovali bychom možná o tom nezvedat ho na zemědělských plochách.

Josef Jandouš,
starosta obce Nedachlebice ve Zlínském kraji

PS pro financování diskutovala o poplatcích za výstavbu či o využití nezaměstnaných v obci

O nastavení poplatků za výstavbu, o využití nezaměstnaných v obci či o výzvě Asociace soukromých zemědělců ČR jednala ve čtvrtek 21. března v online prostředí Pracovní skupina pro financování SMS ČR.

Důvodem diskuze o nastavení poplatků za výstavbu je otázka, již se zabývá Ministerstvo financí, zda novelizovat stávající poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu či kanalizace nebo vytvoření zcela nového místního poplatku. Přivedením sítí k pozemku, převážně financovaném obcí, dochází k jeho zhodnocení.

Pracovní skupina také řešila využití nezaměstnaných v obci a probírala alternativy k dříve hojně užívanému titulu VPP (veřejně prospěšné

práce). Členové rovněž vyjádřili svůj názor k výzvě Asociace soukromých zemědělců ČR, která se na SMS ČR obrátila s požadavkem, aby obce zvážily snížení koeficientu daně z nemovitostí pro zemědělce.

Další jednání pracovní skupiny je naplánováno na 19. května, uskuteční se prezenční formou a členové mají v plánu komentovanou prohlídku výstavy *Lidé a peníze* v prostorách České národní banky.

red

MPSV vyhlásilo 16. ročník soutěže „Obec přátelská rodině a seniorům 2024“

Do pátku 10. května se obce mohou přihlásit o poskytnutí neinvestiční dotace zapojením do soutěže „Obec přátelská rodině a seniorům 2024“. Její 16. ročník vyhlásilo 8. dubna Ministerstvo práce a sociálních věcí. Soutěž směřuje k podpoře aktivit na komunální úrovni, které mají za cíl posílení rodinných vztahů, komunitní soudržnosti a péče o seniory. Finanční podpora, která bude v rámci soutěže udělována, cílí na inovativní projekty a aktivity. Patří mezi ně např. prorodinné a proseniorské akce, podpora sousedského života, rozvoj dobrovolnictví či realizace auditu přátelského prostředí pro rodiny a seniory. Do soutěže se mohou přihlásit všechny obce České republiky. Ty se hlásí jako celek zahrnující všechny své místní části. Výjimku tvoří statutární města, která se mohou přihlásit pouze jako samostatné městské části či obvody. Žádosti o finanční příspěvek je možné zasílat do 10. května 2024 do datové schránky s označením „K rukám: odbor 26“ a současně informovat o účasti v soutěži na e-mailovou adresu souteze@mps.cz.

Rádi byste v krajině vysadili alej, obnovili polní cestu nebo pomohli vybudovat opatření pro zadržení vody? Udělejte to efektivně a využijte pozemkové úpravy

Pozemkové úpravy jsou nástrojem, který již více než 30 let pomáhá realizovat ve veřejném zájmu opatření v krajině. Stav české krajiny není příznivý a potřebuje naši pomoc. Pozemkové úpravy umožňují stavět chybějící nebo rekonstruovat stávající polní cesty, zakládat protierozní meze, budovat nové vodní plochy, realizovat revitalizace vodních toků, ale i doplňovat výsadby zeleně. To vše s respektem k vlastnictví. Výsledkem pozemkových úprav je krajina pestřejší, odolnější i příjemnější pro život.

Téma

Co jsou pozemkové úpravy a v čem spočívá jejich kouzlo?

Pozemkové úpravy jsou jedinečným nástrojem krajinného plánování. Jejich zpracování je zakotveno v zákoně č. 139/2002 Sb., kde najdeme všechny základní pojmy a popis celého procesu. Z pohledu obce význam pozemkových úprav nejvíce vystihuje věta, kterou často začínáme projednávání: „Pozemkové úpravy jsou jedinečnou příležitostí dát si do pořádku pozemky a udělat něco pro krajinu.“ Z profesního pohledu se zde setkávají geodetické činnosti, odbornosti z oblasti krajinného inženýrství a umění jednat s lidmi. Hlavní kouzlo pozemkových úprav pak spočívá v uspořádání vlastnických vztahů s ohledem na potřeby krajiny, obce i vlastníků.

Jak jsou pozemkové úpravy financovány a co je zásadní pro to, aby byly pozemkové úpravy v obci zahájeny a dobře dopadly?

Pozemkové úpravy hraří ze zákona stát. A nejen to. Státní pozemkový úřad dle svých finančních možností zajišťuje i realizace prioritních opatření, jako jsou polní cesty, nové vodní nádrže nebo výsadby – jedním z důležitých cílů pozemkových úprav je napomoci adaptovat krajinu na klimatické změny.

Pozemkové úpravy musí být zahájeny vždy, vysloví-li požadavek na zahájení vlastníci alespoň poloviny výměry zemědělské půdy v daném území. Pro zdárný průběh pozemkových úprav je zásadní součinnost s obcí. Je důležité, aby obec věděla, co od pozemkových úprav očekává, byla aktivní při komunikaci s pozemkovým úřadem a současně byla v procesu oporou jak pro zpracovatele, tak pro vlastníky, a po celou dobu řízení jednala konzistentně.

Jak pozemkové úpravy probíhají?

Hned v úvodu je třeba si otevřeně přiznat, že pozemkové úpravy jsou náročným procesem. Tím, že pracují s vlastnickými vztahy, není možné používat zjednodušené postupy, ale výsledky za to stojí!

Prvním momentem, kdy se vlastníci, resp. účastníci řízení, dozvědí o pozemkových úpravách, je tzv. úvodní jednání. Toto jednání svolává pozemkový úřad a jeho cílem je přítomné seznámit s účelem, formou, zpracovatelem a obvodem pozemkových úprav. Obvod po-

Protierozní opatření a polní cesty v k. ú. Říčky u Brna

zemkových úprav vymezuje pozemky, které bude možné v pozemkových úpravách směřovat, tyto se nazývají „řešené“. Standardně se jedná o pozemky mimo intravilán obce. Hraniče obvodu pozemkových úprav jsou za účasti vlastníků a komise geodeticky vyšetřeny a zpřesněny. Velmi cenným výstupem pozemkových úprav je zaměření skutečného stavu terénu, kdy dochází k polohopisnému zaměření všech prvků nacházejících se v řešeném území, které mohou mít vliv na návrh nových pozemků. Tyto práce mají na starosti geodeti.

První projekční etapou pozemkových úprav je tzv. rozbor současného stavu. Kromě popisu základních vlastností krajiny je v rozboru popsán aktuální stav cest, vodních toků, zeleně, prvků protierozní ochrany a dalších důležitých prvků v krajině.

Pro revitalizaci krajiny je zcela zásadní etapou návrh tzv. **plánu společných zařízení**. Tento plán řeší návrh:

- cestní sítě, a to včetně hospodářských sjezdů, výhyben, propustků,
- vodohospodářských a protierozních opatření, jako jsou nádrže, revitalizace vodních toků, poldry, ochranné hrázky, zachytňené a svodné příkopy a průlehy, protierozní osevní postupy,
- opatření k ochraně a tvorbě životního prostředí, tedy např. výsadbu dřevin, tvorbu remízků, tůňek a dalších přírodních blízkých opatření.

Návrh plánu společných zařízení zpracovatel pečlivě konzultuje s tzv. sborem zástupců. Sbor zástupců je zvolen na úvodním jednání a bývají v něm zastoupeni znalci místních poměrů, jejichž pomoc je při návrhu plánu společných zařízení velmi užitečná.

Jaký přínos mají pozemkové úpravy pro vlastníky?

Při pohledu do katastrální mapy vidíme, že mnoho pozemků je nepřístupných, vlastníci mají své pozemky rozdrobené, anebo je tvar pozemku nevhodný k obdělávání. Pozemkové úpravy nabízejí unikátní příležitost, jak vlastnické vztahy vhodně uspořádat a zároveň vyjasnit vlastnické důležitých prvků v krajině (vodní toky, cestní síť atd.) a nově navržených prvků plánu společných zařízení. A zde je další jedinečnost pozemkových úprav – pro prvky plánu společných zařízení je přednostně použita státní a obecní půda.

Řešení vlastnických vztahů probíhá ve dvou fázích

První fáze se jmenuje **nároky** a vlastníci se při ní seznamují se skutečným stavem svých pozemků a s jejich oceněním pro potřeby pozemkových úprav. Při individuálních jednáních pak vlastníci mohou sdělit požadavky ohledně návrhu nového uspořádání pozemků.

Druhá fáze řešení vlastnických vztahů se týká **návrhu nového uspořádání pozemků**. Zde projektant navrhuje zcela novou katastrální mapu, ve které jsou zohledněny pozemky s navrženými prvky plánu společných zařízení. Návrh nového uspořádání pozemků je zpracován s co největším respektem k požadavkům, které vlastníci sdělili při nárocích. Pro všechny pozemky platí zákonná pravidla, jak moc se mohou lišit parametry nových pozemků oproti původním. Zde jsou sledována kritéria: výměra, cena a vzdálenost. V návrhu nové-

ho uspořádání pozemků je také zajištěno jejich zpřístupnění.

Co je cílem pozemkových úprav?

Cílem pozemkových úprav je docílit stavu, kdy s návrhem souhlasí všichni vlastníci, kteří se projednávání zúčastnili. I když zákon umožňuje o pozemkových úpravách rozhodnout, souhlasí-li s návrhem vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků řešených v pozemkových úpravách, v praxi často bývá dosaženo okolo 90 % řešené výměry, což svědčí o pozitivním vnímání nového uspořádání pozemků ze strany vlastníků.

Drtivá většina pozemkových úprav je úspěšně dotažena do konce

Při prvních jednáních lidé často nevěřícně kroutí hlavou, když slyší, že se musíme domluvit se všemi a říkají: „S tímhle, s tím se nikdy nedomluvíte!“ Přesto se každoročně zahájí na 150 nových pozemkových úprav, z nichž je drtivá většina úspěšně dokončena, tedy zapsána do katastru nemovitostí. Dalo by se říct, že zápisem do katastru pozemkové úpravy končí. Ne, není tomu tak. Obnovují se nájemní smlouvy, a tak vznikají nové příležitosti pro zemědělce hospodařit na ucelených, přístupných pozemcích. A co je nejdůležitější, v krajině se realizují navržená opatření.

Pozemkové úpravy v číslech

Zastavme se ještě na chvíli u čísel. V České republice je 13 076 katastrálních území – pozemkové úpravy jsou dokončeny na 46,5 % území. Výměra zemědělského půdního fondu (ZPF) činí 4 200 tis. ha – pozemkové úpravy jsou ukončeny na 40,7 % ZPF a na 11, 8 % jsou ve stavu rozpracovanosti. Co se týče financí, od roku 1991 bylo na návrhy a realizace pozemkových úprav vynaloženo téměř 34,5 mld. Kč.

Zajímá vás víc? V létě se můžete zúčastnit vzdělávacích kurzů

Pokud vás téma pozemkových úprav zajímá a chtěli byste se o nich dozvědět víc, můžete se těšit na letní měsíce, kdy SMS ČR ve spolupráci s Českomoravskou komorou pro pozemkové úpravy a SPÚ připravuje v rámci projektu Podpora resiliencie obcí vůči klimatickým změnám vzdělávací akce včetně exkurzí za realizacemi. O termínech a dalších podrobnostech vás budeme včas informovat ve zpravodaji SMSka a na Portálu zastupitele.

Příklady dobré praxe

Důkazem toho, jak pozemkové úpravy krajinu chrání, zkrášlují, jak jí prospívají, jsou příklady dobré praxe. Několik zajímavých realizací představují zde zveřejněné fotografie. Pokud vás zaujmou a rádi byste viděli další, doporučujeme navštívit webové stránky Státního pozemkového úřadu, kde naleznete informace o soutěži Žít krajinou a také řadu ukázek realizací po pozemkových úpravách: soutezzk.spucr.cz

Protierozní opatření a polní cesty v k. ú. Říčky u Brna

Jihomoravský kraj, okres Brno-venkov, katastrální území Říčky u Brna
Celkové výdaje: 9 128 400 Kč včetně DPH
Financování: Plán rozvoje venkova 2014–2020
Doba realizace: 9/2016–12/217
Projektant pozemkových úprav: PŮDA-VODA, volné sdružení soukromých projektantů EKOS T, spol. s r.o. (aktualizace PSZ)
Autor realizačního projektu: EKOS T, spol. s r.o.
Dodavatelská firma: FIRESTA – Fišer, rekonstrukce, stavby, a.s.

Soubor protierozních opatření se skládá z pěti objektů členěných dle lokalit, které na sebe navazují. Jedná se o tři zatravněné meze a dvě zatravněné údolnice, travnatou polní cestu, výsadbu lesního pásu a doprovodné zeleně. V rámci projektu vznikla i zpevněná cesta vedoucí do hlavního objektu zemědělského střediska. Jedná se o polní cestu s šířkou vozovky 4,0 m, s asfaltobetonovým povrchem, který byl zvolen s ohledem na pohyb těžké zemědělské techniky.

Revitalizace Černého potoka v k. ú. Klenčí pod Čerchovem

Plzeňský kraj, okres Domažlice, katastrální území Klenčí pod Čerchovem
Náklady na realizaci: 3 216 400 Kč vč. DPH
Financování: 100% dotace z Národního plánu obnovy ČR
Doba realizace: 8/2021–11/2021
Projektant pozemkových úprav: GEOREAL spol. s r.o.
Autor realizačního projektu: Vodohospodářský rozvoj a výstavba a. s.
Dodavatelská firma: COLAS CZ, a. s.

Předmětem projektu byla realizace přírodních blízkých opatření, která připravila vhodné

podmínky pro znovuoobnovu přirozeného vývoje toku. Původní trasa koryta byla prodloužena, nová trasa je vedena co nejbližší původní historické trase koryta. Úpravou o rozloze 1,8 hektarů došlo k celkovému rozšíření nivy Černého potoka. V místě křížení původního toku s novým byly navrženy tři průtočné tůňe. V prostoru revitalizace je umístěno říční dřevo a balvany, které upravují rychlost proudění, ovlivňují transport splavenin, utváří morfologii koryta, přispívají ke vzniku vodních biotopů a pozitivně působí na populace některých skupin živočichů. V rámci projektu byla navržena náhradní výsadba 100 stromů, především dubu letního a javoru klenu doplněných výsadbou olše lepkavé, jasanu ztepilého, jilmu horského a dalších druhů. Kromě ekologického efektu přinesla revitalizace toku i významný efekt v oblasti protipovodňové ochrany, jelikož byl vymezen nivní pás k přirozenému rozlivu povodňových průtoků.

Text byl zpracován s podporou a pomocí SPÚ a kolegů Petra Kubů a Radka Dlouhého z firmy Agroplan. Článek vznikl v rámci projektu „Podpora resiliencie obcí vůči klimatickým změnám“, který realizuje SMS ČR a je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Zuzana Skřivanová

Autorka je absolventkou Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze, obor aplikovaná a krajinná ekologie, členka představenstva ČMKPÚ, úředně oprávněná k projektování pozemkových úprav, projektantka ve firmě Agroplan, spol. s r.o.

Revitalizace Černého potoka v k. ú. Klenčí pod Čerchovem

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

Pozemkové úpravy aneb Pouze zdravá krajina nám dá dobré životní podmínky

V obci Vysočina v Pardubickém kraji budou moct již brzy prohlásit: máme hotovo. Po deseti letech zde zbývá v rámci pozemkových úprav dokončit poslední katastr, nyní se začíná s projektováním navržených opatření, prozrazuje starosta Tomáš Dubský, který se v rozhovoru podělil o cenné zkušenosti a poznatky. Výhodou v jeho obci může být i to, že má ve svém čele dlouhodobě stabilního starostu, kterého téma pozemkových úprav zajímá. Věnuje se mu navíc nejen na komunální úrovni, ale i v rámci Sdružení místních samospráv ČR.

Rozhovor

Pane starosto, podle mých informací obec nemají dostatečný zájem o pozemkové úpravy. Proč myslíte, že tomu tak je?

Pokud tomu tak skutečně je, napadá mě více důvodů. Hlavním asi bude nedostatečná informovanost o možnostech, které pozemkové úpravy nabízí. Je to totiž ideální příležitost, jak vyřešit celou řadu problémů. Jako hlavní vidím vyřešení nejasností majetkových vztahů, sloučení a zpřístupnění pozemků a v neposlední řadě i ekologická opatření. Důležitá je i možnost projektování a realizace navržených opatření. A to i za pomoci národních finančních zdrojů.

Co by podle vašich zkušeností mohlo být tou největší motivací pro obce?

Odpověď lze určitě najít v předcházejícím vyjádření. Ale mám-li něco zdůraznit, tak je to celkový pohled na krajinu, která výrazně ovlivňuje život nás všech. Samosprávy dobře vědí, že spravují celé katastrální území obce, a právě pozemkové úpravy jim v tomto mohou výrazně pomoci. Zároveň se podaří identifikovat všechny pozemky a tím upravit nájemní a pachtovní smlouvy. Mnohdy pomůže i obyčejné přesné vytyčení hranic pozemků.

Co by se tedy mělo obecně změnit, aby se obce do pozemkových úprav pustily?

Jak by je měl motivovat stát?

Asi nelze přímo hovořit o motivaci, ale určitě stát musí mít zájem na průběžném vzdělávání a informování. V ideálním případě i uvolnit

finanční prostředky na realizaci navržených opatření. Zároveň je třeba zdůrazňovat prospěšnost pro životní prostředí a s tím související lepší životní podmínky pro své občany.

Činí v tomto směru aktuálně nějaké kroky Sdružení místních samospráv ČR, jehož jste místopředsedou?

SMS ČR se dlouhodobě této otázce věnuje, a to na celostátní i krajské úrovni. Pořádají se semináře i školení v rámci Školy místních samospráv. V současné době se připravuje další rozsáhlý projekt, který už čtenáři SMSky znají pod názvem Podpora resilience obcí vůči klimatickým změnám, jenž má upozornit na důležitost krajiny v souvislosti s klimatickou změnou. Důležité je zapojení odborníků, kteří dokážou zastupcům obcí vysvětlit význam a možnosti pozemkových úprav.

Obec Vysočina, již jste starostou, by mohla jít těmto obcím příkladem. Pozemkové úpravy jsou u vás aktuální téma. Kdy jste se k tomuto kroku rozhodli a co vás k němu vedlo?

Nevim, jestli úplným příkladem, protože i u nás se celkem otálelo a tím pravým podnětem byly až dobře provedené pozemkové úpravy v sousední obci. Nicméně v současné době dokončujeme poslední fázi a začínáme s projektováním navržených opatření. Úpravy trvají již desátým rokem a zbývá dokončit poslední katastr. Zároveň se připravujeme navázat změnou územní-

ho plánu, což bude dalším přínosem pro občany naší obce.

S kým jste spolupracovali a bez čí pomoci byste se neobešli?

Úplně na začátku musím vzpomenout starostu sousední obce, který mi poskytl všechny potřebné informace, a navíc mě zapojil do některých přípravných procesů. Velice důležité je správné vysvětlení potřebnosti pozemkových úprav všem vlastníkům a uživatelům pozemků. V našem případě se podařilo pozemkovému úřadu vybrat velice dobrého dodavatele, který skutečně odvádí výbornou práci. Ale hlavní je spolupráce již zmiňovaných vlastníků, kteří mě mnohdy mile překvapili odpovědným a vstřícným přístupem.

S čím by měli starostové počítat aneb co je takovým největším „oříškem“ pozemkových úprav?

Být dobře připraven. Vysvětlovat, jednat, hledat řešení a občas umět i ustoupit, když to je v zájmu funkčního celku. Hlavním oříškem je vyjasňování hranic a mnohdy nalezení dostatečného množství použitelných pozemků. V této souvislosti očekávám možnost využití pozemků, které přešly letošním rokem do vlastnictví státu. Tyto pozemky je nutné přednostně využít právě pro pozemkové úpravy.

Bylo něco, co vás během tohoto procesu překvapilo (ať už pozitivně, či negativně)?

Zde se již budu opakovat, v pozitivním i negativním smyslu mě občas překvapilo jednání některých vlastníků. Ale pozitivní zkušenosti převládají. Nicméně jedná se o zásadní možnost úpravy extravilánu obce a ta práce určitě přinese svoje výsledky.

Když si to shrneme, co se po pozemkových úpravách ve vaší obci změní?

Na začátku byla snaha o vyjasnění vlastnických vztahů a možnost vyřešení nutných úprav komunikací. Následovalo projektování ekologických opatření a nyní již začínáme realizovat. Připravujeme projekty komunikací i „obyčejné“ vysazování nových stromů. Pozemkové úpravy mohou být o zásadních projektech i malých opatřeních. Protože, jak všichni víme, obec spravuje celé své území. Pouze zdravá krajina nám dá dobré životní podmínky.

**Děkuji za rozhovor!
Marie Macháčová**

Soutěž OBEC 2030 otevírá dveře i dřevostavbám. Se svými projekty se můžete přihlásit do 1. srpna!

V posledních letech se stále více zdůrazňuje potřeba ekologického a udržitelného přístupu ve stavebnictví. V tomto kontextu se soutěž OBEC 2030 rozhodla jít s dobou a rozšířila spektrum svých zájmů o projekty dřevostaveb. Tento krok signalizuje významnou změnu v přístupu k bydlení a stavbě, kde dřevostavby nejsou již považovány za marginální alternativu, ale za klíčový prvek moderního a udržitelného rozvoje venkova.

„Dnešní dřevostavby jsou moderní, ekologické a v některých případech i dechberoucí. Jedna taková například vyrostla více jak před rokem v mém okolí. Jde o administrativní budovu firmy Kloboucká lesní, s. r. o., která je energeticky zcela soběstačná. Zaslouženě se také stala vítězem soutěže Dřevěná stavba roku 2023,“ řekla předsedkyně SMS ČR Eliška Olšáková.

Ekologická alternativa k tradičním materiálům

Dřevo jako stavební materiál nabízí řadu ekologických výhod oproti tradičním materiálům, jako je beton či cihla. Jeho zpracování je energeticky méně náročné a během svého růstu stromy absorbují CO₂, čímž přispívají k redukci skleníkových plynů v atmosféře. Dřevostavby tak představují nejen esteticky příjemnou, ale především ekologicky odpovědnou volbu pro moderní výstavbu (nejen) veřejných budov.

Levnější a bezpečná volba

Jedním z hlavních mýtů, který stále obklopuje dřevostavby, je představa o jejich vysoké ceně a nízké bezpečnosti. Realita je však odlišná. Díky moderním technologiím a inovacím ve zpracování dřeva jsou dřevostavby cenově dostupnější než mnoho tradičních stavebních projektů. Navíc, dřevostavby splňují všechny normy bezpečnosti a odolnosti vůči požáru, což z nich činí bezpečnou volbu.

Různorodost typů dřevostaveb

Dřevostavby nejsou omezeny pouze na malé rodinné domky. Spektrum jejich využití je mno-

Zdroj: <https://www.drevoprozivot.cz/drevena-stavba-roku/drevene-budovy-realizace-2023/kloboucka-lesni-administrativni-budova>

Zdroj: <https://www.drevoprozivot.cz/drevena-stavba-roku/velke-drevene-konstrukce-realizace-2023/slavnostni-altan-prusanky>

hem širší a zahrnuje i bytové domy, rekreační objekty či veřejné a komerční budovy. Flexibilita dřeva jako materiálu umožňuje architektům a designérům tvořit inovativní a esteticky zají-

mavé projekty, které splňují všechny požadavky na moderní a udržitelné bydlení.

Dřevostavby a OBEC 2030

Dřevostavby představují ekologickou, ekonomicky výhodnou a bezpečnou alternativu k tradičním stavebním materiálům. S rostoucím počtem projektů a inovací v oblasti dřevostaveb se otevírá cesta k harmoničtějšímu a udržitelnějšímu způsobu bydlení, který je v souladu s přírodou a současnými ekologickými trendy. Máte i vy dřevostavbu ve vaší obci? Inspirujte ostatní a přihlaste ji do soutěže OBEC 2030. Registrace je zdarma a zabere jen pár minut: www.obec2030.cz/soutez.

Michal Svoboda
manažer platformy
OBEC 2030
a energetický
konzultant

Materáková škola v jihočeské Olešnici je ukázkovým příkladem designově atraktivní a stavebně udržitelné dřevostavby ve venkovském prostoru

Vzdělávejte se se Sdružením místních samospráv ČR. Co pro vás chystá na duben a květen?

Prezenční stáže i online kurzy či osvědčený model dvoudenního vzdělávacího programu Univerzita starosty k vybraným tématům souvisejícím s klimatickou změnou připravila na duben a květen jihlavská projektová kancelář. Tady jsou podrobnosti.

Projektová kancelář Jihlava

Prezenční stáže: Jak hospodařit v obecních lesích – teorie a praxe s Lesy ČR

Stáže o všem, co se týká lesa. Jsou určeny pro všechny, kteří mají ve správě obecní lesy. Z témat to budou např. přírodě blízké hospodaření v lese, zadržování vody v krajině, přechod k moderním lesnickým postupům, ekonomika lesního hospodářství a formy prodeje dříví, výsledky, praxe a inspirace pro majitele či správce obecních lesů, diskuse. Informace doplní venkovní ukázka a exkurze v lese.

Kde a kdy?

Vsetín, pondělí 22. dubna, 8:30–16:30
Černá Hora, úterý 23. dubna, 8:30–16:30
Třešť, úterý 23. dubna, 8:30–16:30
Třeboň, úterý 21. května, 8:30–16:30

Registrace na stáže: www.portalzastupitele.cz.

Webinář: Nové budovy i rekonstrukce na bázi dřeva = udržitelně, rychle a včas

Přijďte se dozvědět více o moderních a efektivních stavbách ze dřeva v oblasti škol, školek a dalších veřejných budov. Na webináři zjistíte, jak stavět inovativně, ekonomicky, udržitelně a které finanční zdroje a dotační tituly lze využít. Zároveň získáte reálnou zkušenost přímo od starosty jihohočí Olešnice, který mateřskou školku jednak postavil a o několik let později také přistavěl a rozšířil.

Kdy? Vysíláme ve středu 24. dubna od 15:30 na youtube kanále SMSČR EDUCATION. Odkaz na vysílání: https://www.youtube.com/watch?v=vKj_KiHnQ-o

Lektoři: Libor Hrubý, ADMD, konzultant dřevostavby ve veřejném sektoru; Rudolf Mareš, starosta Olešnice

Moderuje: Jan Sedláček

Účast na akci je ZDARMA. Bez předchozí registrace. Dotazy pošlete před konáním webináře na e-mail: dajcova@smscr.cz nebo je můžete pokládat během vysílání.

Online kurz: Jak na analýzu odpadového hospodářství aneb kde jsou skryté rezervy

Cílem kurzu je přiblížit nutnost analyzování dat v odpadovém hospodářství a ukázat možnosti, jak snížit produkci smíšeného komunálního odpadu pod 150 kg/obyvatele/rok. Bez tohoto poklesu obce nenaplní legislativní cíle. Naše zkušenosti z podobných analýz ukazují, že to pro obce může mít i nezanedbatelný ekonomický přínos. Chybět nebudou ani příklady dobré praxe z obcí.

Kdy? Čtvrtek 25. a pátek 26. dubna, 9:00 – 12:30
Další kurzy připravujeme na květen a červen

Lektoři: Milan Havel, odborník na problematiku odpadového hospodářství; Zdeněk Ryšavý, starosta městyse Okříšky; Jan Brožek, starosta obce Černovice a člen představenstva SOMPO, a. s.

Registrace na kurz je na www.portalzastupitele.cz. Kurz probíhá online formou videokonference. Odkaz na vysílání vám zašleme den před konáním.

Dvoudenní Univerzita starosty se uskuteční ve čtvrtek 23. a pátek 24. května!

Osvědčený model dvoudenního vzdělávacího programu k vybraným tématům souvisejícím s klimatickou změnou bude mít již tradičně formu semináře, exkurze či workshopu. Čtvrtek 23. a pátek 24. května stráví účastníci na pomezí Kraje Vysočina a Pardubického kraje. Organizátoři plánují setkání v Nasavrkách, ve Skanzenu na Veselém Kopci a v obci Prosetín.

První blok bude o klimatické změně pohledem obcí

Program Univerzity starosty budou tvořit tematické bloky. První blok **Rozvoj obce a výzvy současnosti** se zaměří např. na klimatickou změnu pohledem obcí s výstupy z plošného dotazníkového šetření, nastavené legislativní limity a cíle v kontextu obcí, dopady klimatických změn v obecních lesích na rozpočet obce, krizové situace vyvolané současnými změnami klimatu (sucho, povodně, požáry atp.), komplexní plán rozvoje obce atp. Mezi přednášejícími se objeví např. politolog z FF UP Olomouc Pavel Šaradín, místopředseda SMS ČR, poslanec a starosta obce Vysočina Tomáš Dubský a další.

Druhý blok se zaměří na nové budovy i rekonstrukce na bázi dřeva

Tématem druhého bloku budou **Nové budovy i rekonstrukce na bázi dřeva = udržitelně, rychle a včas**. Jeho součástí bude workshop ve skanzenu Veselý Kopec – Udržitelnost očima našich předků s lektorem Markem Poláškem, vedoucím odd. výzkumu a vývoje Výzkumného a vývojového ústavu dřevařského. Ředitelka VVÚD Jitka Beránková a konzultant pro dřevostavby ve veřejném sektoru z ADMD Libor Hrubý poté naváží s přednáškou zaměřenou na dřevěné konstrukce a dřevostavby pro veřejné účely, bezpečnost dřevostavby v kontextu FVE a nabíjecích stanic pro elektromobily nebo péče o „výrobu“ udržitelného stavebního materiálu v lesích.

Třetí blok zacílí na energetiku, čtvrtý představí účastníkům Prosetín

Ve třetím bloku **Cesty rozvoje obcí v oblasti energetiky** seznámí účastníky s aktuální možnou podporou FVE a OZE ředitel Sekce realizace projektů energetiky, ochrany ovzduší a klimatu SFŽP Jakub Hrbek. Otázky kolem FVE, investorských smluv mezi obcemi a investory, komunální energetiku nebo problematiku územních plánů vysvětlí výkonný ředitel Solární asociace Jan Krčmář. Starosta obce Prosetín Michal Vychroň poté představí řešení a plány obce nejen v oblasti energetiky. Na to naváže čtvrtý blok **návštěvou Prosetína**.

V jednotlivých blocích nebudou chybět ani příklady z praxe a v rámci celé Univerzity starosty očekáváme bohatou diskusi.

Další informace jsou průběžně zveřejňovány na www.portalzastupitele.cz.

Kde a kdy?

Skansen Veselý Kopec, Nasavrky, Prosetín, čtvrtek 23. a pátek 24. května

Registrace na Univerzitu starosty probíhá zde: <https://forms.gle/3wuaqfu5CyFycncm9>
Účast na programu je ZDARMA.

Prezenční stáž v obci Prosetín (Pardubický kraj): Povodně, protipovodňová opatření a krizové řízení

Vlny veder, nedostatek vody, požáry a povodně. To jsou nejčastější projevy klimatické změny, se kterými se setkáváme v České republice. Jak se na povodně připravit, jak jim předcházet a co vše musí starosta zajistit, když už k povodni dojde? Odpovědi na tyto otázky dostanete na prezenční stáži v obci Prosetín.

Kdy a kde? Úterý 28. května, 9:00–17:00, Základní škola Prosetín
Lektoři: Lubomír Kříž, odborník na problematiku povodní a krizového řízení; Michal Vychroň, starosta obce Prosetín
Registrace: www.portalzastupitele.cz
Účast na programu je ZDARMA.

Připravila
Jitka Mattyašovská

Ministerstvo životního prostředí

Tento projekt je financován Evropskou unií v rámci Národního plánu obnovy.

MPSV opět podpoří vznik dětských skupin. Díky nové výzvě v OPZ+ se dostane zejména na obce!

MPSV opět podpoří vznik dětských skupin, v pondělí 25. března vyhlásilo novou výzvu v Operačním programu Zaměstnanost plus (OPZ+). Peníze budou určeny především na vytvoření kapacit nových dětských skupin a první rok jejich provozu. Tentokrát mohou počítat s podporou zejména obce. Nemělo by se už stát, že se na ně jako v minulých letech nedostane. Zájemci mohou požádat o dotaci do konce září.

Projektová kancelář Jihlava

Žádat můžete do konce září

„Pokud máte k dispozici prostory, které nevyžadují velké investice na úpravu a dosud zde nebylo žádné zařízení péče o děti, pak vám nabízíme možnost využít výzvu č. 61 OPZ+ k vybudování obecní dětské skupiny,“ vyzývá MPSV starosty s tím, že žádosti mohou podávat průběžně až do 27. září ve všech regionech.

Ministerstvo podpoří až 66 projektů

Podporu získají projekty až do 7,8 milionů korun podle kapacity dětské skupiny. Způsobilými žadateli mohou být kraje, obce a jimi zřízené příspěvkové organizace, dobrovolné svazky obcí, OSS a jimi zřízené příspěvkové organizace. „Pro tyto žadatele je vyčleněna alokace ve výši 200 milionů korun, což představuje dvě třetiny celkové alokace vyčleněné pro tuto výzvu. Nehrozí tak vyčerpání alokace ostatními subjekty,“ uvádí vyhlášovatel. „Předpokládáme-li, že na jeden projekt s kapacitou dětské skupiny 12 dětí v průměru připadá částka tři miliony korun, bude možné podpořit zhruba 66 projektů,“ upřesňuje.

Financování bude probíhat osvědčenou metodou tzv. zjednodušeného vykazování

Administrace projektů probíhá v režimu zjednodušeného vykazování, kdy je částka dotace dána kapacitou a předpokládaným složením dětí dle věku. Dotace je poskytována jako paušální částka na vybudované kapacitní místo ve výši 62 258 Kč vč. DPH. Provoz po dobu prvního roku je pak hrazen obdobně jako u státního příspěvku dle zákona č. 247/2014 – pro děti starší tří let jde o stejnou částku jako v mateřské

škole, u dětí mladších tří let pak o 1,7násobek školského normativu. Vychází se přitom zejména ze smluv uzavřených na pravidelnou péči o děti, účetní doklady nejsou zapotřebí.

Spolufinancování a podání žádosti

Co se týká spolufinancování, obce do 3 000 obyvatel se podílí na nákladech 10 procenty, obce nad 3 000 obyvatel 15 procenty. Pokud dětskou skupinu zřídí škola (ať již mateřská, nebo základní), bude pro ni spolufinancování ve výši pouze 5 procent. Podání žádosti je jednoduché, potřebujete k ní znát adresu, na které budete chtít dětskou skupinu vybudovat, vč. doložení práva užívat budovu, a kapacitu – budovat můžete skupiny od 5–24 míst. K sestavení rozpočtu dotace je možné využít připravenou kalkulačku. Po skončení projektu je možné přejít na financování provozu ze státního příspěvku.

Další podrobnosti o podmínkách najdete na <https://www.esfcr.cz/vyzva-061-opz-plus>. Využít můžete i bezplatných konzultací.

MPSV podporuje budování dětských skupin již 10 let

MPSV podporuje vznik dětských skupin již deset let. Ty poskytují péči předškolním dětem. Jsou vhodné jak pro malé obce, tak pro velká města. Určeny jsou pro děti ve věku od šesti měsíců do zahájení povinné školní docházky, nejčastěji se uplatňují u dětí ve věku od dvou do tří let. Cílem je co nejvíce pomoci rodičům ve sladování rodinného a pracovního života. Výjimkou nejsou ani zaměstnanecké dětské skupiny, například pro zdravotnická zařízení v příspěvkových organizacích.

Obce či jejich příspěvkové organizace provozují 135 dětských skupin

Dětských skupin s platným oprávněním existuje v naší zemi již více než 1 700. Ty poskytují bezmála 23 tisíc míst. Přímo obce nebo jejich příspěvkové organizace provozují dohromady 135 dětských skupin. MPSV usiluje o to, aby obce převzaly v budování dětských skupin iniciativu, a proto už dříve vyčlenilo samostatnou výzvu na investice do výstavby či rekonstrukce budov pro dětské skupiny v Národním plánu obnovy, kde je možné se rovněž ucházet o dotace, a to až do konce tohoto roku.

Iva Sotolářová
vedoucí oddělení
projektů dětských
skupin MPSV

Jsme SMS-sluzby s.r.o. a samosprávám a jimi zřizovaným školám nabízíme už od roku 2018 mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů, která exkluzivně zahrnuje i přístup k newsletteru Samospráva v právu. Členskými obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Umíme provést i audit webových stránek. A co můžeme nabídnout školám? Poskytujeme pověřenecké služby, v rámci kterých zdarma vydáváme newsletter Škola v právu, zajišťujeme rovněž školskou právní poradnu. A také pro vás píšeme! Přesvědčit se o tom můžete na naší dvoustránce, kterou si právě prohlížíte, a na webových stránkách SMS-sluzby s.r.o. v sekci Aktuálně, kde najdete všechny naše texty v plném rozsahu. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy. Jsou tu k vašim službám!

Pověřenecké služby – Lenka Matějová
lenka.matejova@sms-sluzby.cz, 724 595 111
Veřejné zakázky – Michaela Jelínková
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz, 770 600 556
Dotací servis – Martina Svobodová
martina.svobodova@sms-sluzby.cz, 778 098 224
Strategické plánování – Marek Komárek
marek.komarek@sms-sluzby.cz, 725 983 171
Autorská práva jednoduše – Jakub Iran
jakub.iran@sms-sluzby.cz, 732 633 384
Audit webových stránek – Michal Hinda
michal.hinda@sms-sluzby.cz, 734 180 507
Sekretariát – Magdalena Komárková
kancelar@sms-sluzby.cz, 723 644 867

V obsahu zpracovatelských smluv tahají obce stále za kratší konec

Ochrana osobních údajů

Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) vydal výroční zprávu za rok 2023. Je už pravidlem, že ve značné části se zpráva věnuje správcům z územně samosprávných celků, a především se zaměřuje na jejich pochybení. Ve srovnání s těmi minulými přináší zpráva mnoho (pro odborníky nepřekvapivých) zjištění, jež se týkají frekventovaných témat na obcích. K nim patří zpracovatelské smlouvy a identifikace nejčastějších chyb v jejich obsahu. Zpráva se také zmiňuje o zpracování nahrávek z jednání zastupitelstva, využívání kamer, nastavení cookies, pořizování kopií dokladu totožnosti nebankovními subjekty nebo o povinnostech správců osobních údajů při výkonu práv subjektů. Ze závěrů vyplývá, že správci z řad obcí neumí s pravidly na ochranu osobních údajů nakládat, nebo je dokonce ignorují.

Obce často zapomínají, že za zpracování osobních údajů jsou odpovědné ony

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR) v čl. 5 odst. 2 říká, že za dodržení pravidel zpracování osobních údajů odpovídá správce a zároveň správce je ten, kdo musí dodržení souladu doložit. Pověřenec je pak ten, kdo správci metodicky pomáhá pravidla dodržovat a naplňovat, upozorňuje na vývoj praxe, legislativy apod.

Laxní přístup k pravidlům GDPR umožňují i nulové sankce

V ideálním případě by se měl správce na pověřence obrátit vždy, když zahajuje nové zpracování nebo jakkoliv mění pravidla toho současného. Prakticky se to ale děje jenom tam, kde pověřen-

ce přijali jako součást svého pracovního týmu. To ovšem ani za sedm let účinnosti GDPR není tak obvyklé. Důvodů je více – formální výkon pověřence (o pověření roky neslyšíte, funkci vykonává formálně, a hlavně zadarmo, starosta či zastupitel obce), zákonné zmocnění ÚOOÚ upustit od uložení správního trestu v podobně finanční sankce podle § 61 odst. 3 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, a s tím související „bezstarostnost“ při nakládání s osobními údaji subjektu údajů či chybějící ustanovení funkce pověřence.

Kontrola zpracovatelských smluv ukázala vysokou chybovost

Volná pravidla pak vedou ve veřejném sektoru k takovým pochybením, jako je absolutní nedostatečnost zpracovatelských smluv. ÚOOÚ kontroloval 22 smluv u pěti obcí o velikosti 1000–3000 obyvatel. Pouze tři smlouvy obsahovaly méně závažné porušení.

ÚOOÚ posuzoval ve smlouvách 13 kritérií, která byla stanovena na základě požadavků čl. 28 GDPR. Ze všech hodnocených kritérií jich téměř polovina byla chybně či ve smlouvách absentovala úplně. Tím dochází k přímému porušení GDPR a nelze mluvit o zajištění souladu s jeho pravidly.

Obce nechtějí nebo nemají zájem diskutovat o nastavení zpracovatelských smluv

Z kontrol také vyplynulo, že obce jsou často slabší stranou smluvního vztahu a zcela nesprávně

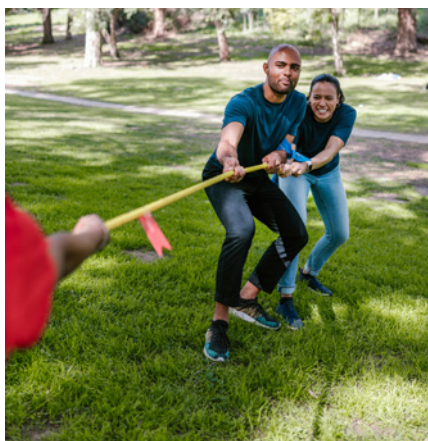
se spoléhají na odbornost a erudici svých smluvních partnerů. Z naší praxe pak vyplývá, že si často nedovolí obsah smlouvy zpochybnit, a pokud už jim pověřenec předloží svoje výtky ke smlouvě, očekávají od něj nejen oni, ale i druhá smluvní strana, že smlouvu podle toho změní.

To ovšem není v silách pověřence, protože organizační a technické zajištění zpracování zná do detailu jen správce a zpracovatel, nikoliv pověřenec. Pověřenec může být pouze konzultantem, který oba povede, aby smlouva byla zpracována tak, jak předpokládá GDPR.

Pro naše klienty chystáme sérii webinářů k výroční zprávě ÚOOÚ a jejím závěrům

V rámci naší služby jsme se zpracovatelským smlouvám už mnohokrát věnovali. V souvislosti se závěry výroční zprávy se k tématu opět hodláme vrátit a nabídneme ho klientům našich pověřenců v rámci série webinářů GDPR prakticky. V dubnovém díle, který odvysíláme 30. dubna od 13 hodin, společně prolistujeme výroční zprávu ÚOOÚ a upozorníme na další časté nešvary obcí při zpracování osobních údajů. Webinářem vás provedou Václav Řehoř a Lenka Matějová. Odkaz obdrží každý klient e-mailem od svého pověřence.

Lenka Matějová
koordinátorka služeb
pověřenců
SMS-sluzby s.r.o.

V rámci služby *Audit webových stránek* využíváme vždy nejnovější technologie!

Služba *Audit webových stránek* má co do činění s technologiemi, které jsou jedním z nejrychleji se rozvíjejících odvětví. S rychlým vývojem technologií je však nezbytné mít k dispozici efektivní nástroje pro kontrolu a zajištění souladu s existujícími právními předpisy. Máme radost, že v rámci služby můžeme využívat nejmodernější nástroj EDPB Website Auditing Tool.

Co je EDPB Website Auditing Tool a jak nám pomáhá?

EDPB Website Auditing Tool je nový nástroj vyvinutý Evropským sborem pro ochranu osobních údajů (EDPB), jehož cílem je poskytnout komplexní analýzu webových stránek nejen z pohledu přístupnosti, ale také z pohledu jejich bezpečnosti. Používání EDPB Website Auditing Tool umožňuje provádět důkladné audity webových stránek našich klientů s důrazem nejen na jejich technickou kondici. Vy-

užití nového nástroje je dalším bonusem naší služby!

Proč je to důležité?

Nový nástroj pro audit webových stránek je klíčový pro zlepšení kvality našich služeb. Umožňuje provádět rychlejší, efektivnější a přesnější audity, díky čemuž nabízíme ještě lepší a komplexnější analýzu stránek. Lze také lépe identifikovat potenciální rizika a nedostatky a navrhnout konkrétní kroky k jejich řešení.

Nyní jsme lépe vybaveni

S EDPB Website Auditing Tool jsme lépe vybaveni k analýze technické stránky auditovaných webových stránek našich klientů a poskytování služeb ve shodě s platnými právními předpisy.

Michal Hinda
koordinátor služby
Audit webových stránek

Projekt SMS ČR Vzdělávání: Při sestavování programu vycházíme zejména z poptávky účastníků

Téměř 50 prezenčních seminářů a přes 20 webinářů má na svém kontě od loňského podzimu do letošního jara projekt SMS ČR Vzdělávání, který má v SMS službách na starosti Pavla Štěpánová. Ta je spokojená nejen s množstvím uskutečněných akcí, ale zejména s pozitivními ohlasy účastníků, kteří tak dávají zpětnou vazbu projektu i lektorům. Na jaře můžete vybírat z nabídky tradičních i nových témat zaměřených například na sociální oblast či na nakládání s majetkem.

Rozhovor

Projekt SMS ČR Vzdělávání už zaměstnal řadu účastníků i lektorů. Jak hodnotíte jeho dosavadní vývoj?

Myslím, že série podzimních a zimních seminářů i webinářů se vydařila. Od září jsme uspořádali téměř 50 prezenčních seminářů a přes 20 webinářů. Nabízená témata se setkala s poptávkou, musím vyzdvihnout i fakt, že lektoři, se kterými spolupracujeme, jsou erudovaní odborníci na konkrétní problematiku, účastníci chválí i jejich lektorské schopnosti. Současně se nám daří postupně rozšířit i nabídku míst, kde se semináře konají, abychom se co nejvíce přiblížili účastníkům a zástupci obcí a škol to za námi měli co nejlíže.

Na jaká témata se můžeme těšit v nadcházejících měsících?

Program na období duben až červen obsahuje již tradiční témata – nový stavební zákon pohledem obcí, dotační možnosti pro obce, veřejné zakázky od A do Z, jak psát obecní kroniku a obecní zpravodaj lépe či trestně odpovědnost starostů a zastupitelů. Nabízí ale také nové semináře na zajímavá a poptávaná témata.

Mimo prezenční semináře máme samozřejmě vypsané i tradiční webináře, a to jak pro zástupce obcí, tak i škol. S celou aktuální nabídkou se mohou zájemci seznámit na našem webu <https://www.smscr.education/>.

Říkáte, že nás čekají i novinky. Můžete nám je přiblížit?

Novým tématem bude sociální oblast. Zařadili jsme ji do programu v návaznosti na četné dotazy našich klientů, kteří zmiňovali potřebu realizace semináře na tuto složitou problematiku, která obce trápí – a to nemusíme hovořit pouze o nejpálčivějším problému, jímž je opatrovnictví. Obce jsou často, jak se říká, hozeny do vody, a starejte se. Proto jsme velmi rádi, že se nám podařilo navázat spolupráci s Irenou Drijákovou, která je expertkou na tuto oblast a má mnohaleté zkušenosti nejen z Krajského úřadu Moravskoslezského kraje.

Jinak k jednotlivým okruhům sociálních otázek proběhly již z kraje letošního roku samostatné webináře, které sklídily úspěch. Jsme proto vděční, že se nám podařilo najít vhodné jarní termíny pro konání prezenčních seminářů, takže můžeme pokračovat.

Co dalšího máte v nabídce?

Další novinkou jsou semináře zaměřené na nakládání s majetkem obce, kterými účastníky provede právník Dominik Hrubý. Ten během semináře seznámí účastníky s právní úpravou regulující nakládání s majetkem obce a její praktickou aplikací se zaměřením na typové situace, které jsou v praxi obecní samosprávy nejčastěji předmětem nejasností a působí problémy.

Myslím si, že s úspěchem se setkáji i prezenční semináře, které jste nazvali Jak komunikovat s problémovými občany...

Také si to myslím. Ty povede lektorka komunikace Eva Fruhwirtová, která ve své anonci píše, že takzvaní upíři energie, kterými někteří problémoví občané mohou být, ubírají nejen energii, ale i chuť do práce. Proto budou účastníci seznámeni s tím, jak s takovými osobami jednat, co na ně platí, ale i do čeho se s nimi raději vůbec nepouštět.

Na závěr nám ještě prozrad'te, na co se zájemci o vzdělávání mohou těšit v létě?

Jako každý rok i letos uspořádáme pro ředitele škol letní školu, která shrne nejdůležitější témata a nabídne účastníkům i mnoho zajímavých novinek. Letní škola se koná v srpnu a probíhá online.

Novinkou letošních prázdnin bude první ročník Letní školy nejen pro starosty, která se uskuteční v červenci. Účastníci během online vysílání zhlédnou celkem 12 přednášek, které si pro ně připraví zkušený lektor.

Obě letní školy mohou zájemci zhlédnout také ze záznamu, ke kterému obdrží přístupové údaje platné jeden měsíc po skončení těchto událostí.

Děkuji za rozhovor!
Jitka Hanáková

Ministerstvo zemědělství rozdělí 3,5 miliardy korun. Peníze pomohou zlepšit situaci našeho lesnictví i obnovit lesní cesty

Ministerstvo zemědělství vyhlásilo první výzvu v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky (dříve známé jako Program rozvoje venkova) zaměřenou na investice a technologie v lesním hospodářství. V právě vyhlášeném 3. kole příjmu žádostí bude ministerstvo rozdělovat téměř 3,5 mld. Kč v rámci tzv. intervencí. Příjem žádostí bude probíhat prostřednictvím Portálu farmáře v období od 30. dubna do 21. května.

Dotace

Technologické investice v lesním hospodářství

Obce, jakožto držitelé lesa, mohou získat dotaci ve výši až 50 % v rámci intervence Technologické investice v lesním hospodářství na realizaci projektů týkající se **nákupu strojů a zařízení pro hospodaření v lese**, pro údržbu a opravu lesních cest nebo pro výrobu palivového dříví a mobilních strojů pro ořez vč. dočasného uložště sadebního materiálu. Prostředky lze získat i na investice do základního zpracování dřeva.

Investice do lesnické infrastruktury

Až 80% dotaci mohou obce získat na **rekonstrukci a výstavbu lesních cest** v rámci intervence Investice do lesnické infrastruktury. Kromě investic do samotných lesních cest kategorie L1 a L2 bude možné podpořit také projekční, průzkumné a inženýrské činnosti během realizace projektu. Lákadlem této intervence je zařazení také souvisejících objektů na lesních cestách do uznatelných nákladů projektu, jako jsou např. mosty, propustky, hospodářské propustky, brody, opěrné a zárubní zdi, lesní sklady aj.

Vodohospodářská opatření v lesích

Intervenci Vodohospodářská opatření v lesích si mohou obce zvolit k podpoře zajištění **realizace preventivních opatření před povodňovými situacemi** (jako je např. výstavba a rekonstrukce objektů hrazení bystřin, hrazení a stabilizace strží, preventivní protipovodňová opatření na malých vodních tocích, zábrany sesuvu půdy, sanace erozních rýh, výstavby, rekonstrukce a obnovy funkce suchých nádrží, odstraňování škod způsobených povodněmi na malých vod-

ních tocích, sanace břehových nátrží a výmolů). Výše podpory je stanovena až na 100 %.

Neproductivní investice v lesích

Pokud obec uvažuje o realizaci opatření k posílení rekreační funkce lesa (např. **značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty** do šíře dvou metrů, **značení významných přírodních prvků, výstavba herních, naučných a fitness prvků, výstavba studánek** atp.) je vhodné směřovat žádost do intervence Neproductivní investice v lesích. Až 100% dotaci lze získat také na **odpočinková stanoviště, přístřešky, informační tabule, závory**, nebo na mosty, lávky atd. V rámci preferenčních kritérií budou bodově zvýhodněny projekty, které se zrealizují v lesech zvláštního určení (tj. lázeňské, příměstské a další lesy se zvýšenou rekreační funkcí), popř. v lesech ochranných.

Přeměna porostů náhradních dřevin

Poslední možností pro obce v rámci 3. výzvy SP SZP je intervence Přeměna porostů náhradních dřevin. Až 100% uznatelných výdajů získají obce na **projekty přípravy ploch před zalesněním, umělou obnovu sadbou**, hnojení lesních dřevin při výsadbě nebo na ochranu založených porostů (tzv. **oplocenky**).

Zaujala vás některá z podporovaných aktivit a nevíte si rady s žádostí o dotaci? Pak se na nás neváhejte obrátit na e-mailu dotace@smscr.cz. Rádi vám zajistíme komplexní přípravu projektového zápisu vč. následné administrace.

Ondřej Štach
dotační specialista

Autorská práva jednoduše využívá již každá 20. obec!

Ano, je tomu opravdu tak. Za první tři měsíce tohoto roku se do projektu **Autorská práva jednoduše** zapojilo již více než 300 obcí. Pro nás je to obrovský úspěch, ale ještě větší závazek, který vůči obcím a městům máme.

Více jak 300 zapojených obcí znamená více jak 300 spokojených starostek a starostů. Znamená to, že jsme více jak třem stovkám obcím s jednodušší a výhodnější administrací autorských práv a tím usnadnili pořádání kulturních a společenských akcí. A to je hlavním smyslem tohoto i jiných projektů a služeb, které pro obce a města vymýšlíme. A dává to smysl!

A co vy?

Využíváte už také služeb projektu Autorská práva jednoduše? Pokud ne, tak vězte, že pro rok 2024 se nám podařilo s kolektivními správci vyjednat

ještě výhodnější podmínky pro akce s živou nebo reprodukovanou hudbou, které přesahují limit akce malého rozsahu (do 300 účastníků, vstupné max. do 300 Kč). Pro letošní rok vám nově nabízíme možnost individuálního nacenění každé licence na akci přesahující rozsah malé akce (a nejsou tak již součástí licenčního balíčku) se slevou 20 %.

Jakub Iran, koordinátor projektu
Autorská práva jednoduše
autorskaprava@sms-sluzby.cz

Víte, kdy lze zahájit nové zadávací řízení poté, co bylo zrušeno zadávací řízení s totožným nebo obdobným předmětem plnění?

Veřejné zakázky

Pokud zadávací řízení proběhne úspěšně, je nejčastěji ukončeno uzavřením smlouvy. Pokud je však zadávací řízení zrušeno, lze řízení obdobně zrušenému zadávacímu řízení zahájit až po ukončení původního zadávacího řízení. Otázkou je tedy, kdy dochází k ukončení zadávacího řízení.

U zakázek malého rozsahu zadávaných mimo režim zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“), je tímto momentem bezpochyby zveřejnění oznámení rozhodnutí zadavatele o zrušení zadávacího řízení.

U zakázek zadávaných v režimu zákona je tomu jinak

U zakázek zadávaných v režimu zákona, tedy podlimitních či nadlimitních, je situace odlišná. Ukončení zákonných zadávacích řízení jinými způsoby je upraveno v ust. § 51 odst. 2 ZZVZ, které říká, že zadávací řízení je mimo jiné ukončeno v okamžiku, kdy: „všem účastníkům zadávacího řízení uplyne lhůta pro podání námitek proti zrušení zadávacího řízení zadavatelem“.

V praxi...

V praxi může dojít ke zrušení zadávacího řízení jak ve chvíli, kdy zadavatel zjistí, že žádný účastník nepodal nabídku, tak i později, pokud jsou všichni účastníci vyloučeni a zadavatel musí zadávací řízení zrušit dle § 127 odst. 1 ZZVZ.

Námítky mohou podat pouze účastníci zadávacího řízení

Námítky proti zrušení zadávacího řízení mohou v souladu s ust. § 241 odst. 3 ZZVZ podat pouze účastníci zadávacího řízení. Neexistuje-li tedy žádná osoba, která by mohla námítky podat, nedává smysl dodržet lhůtu stanovenou v ust. § 51 odst. 2 ZZVZ. Pokud není nikdo

oprávněn podat námítky, je zadávací řízení ukončeno jeho zrušením.

Když je zadávací řízení ukončeno ve stejném okamžiku s jeho zrušením

Na základě výše uvedeného lze říci, že pokud dojde ke zrušení zadávacího řízení, které nemá žádné účastníky, lze zahájit nové zadávací řízení neprodleně, neboť v takovém případě je zadávací řízení ukončeno ve stejném okamžiku s jeho zrušením.

Michaela Jelínková
koordinátorka
služby veřejné zakázky

Přihlaste se do soutěže „Čisté obce s NEVAJGLUJ 2024“ a pomozte tak omezit odhazování nedopalků a odpadků

Společnost NEVAJGLUJ, a. s., vyhlašuje první ročník soutěže „Čisté obce s NEVAJGLUJ 2024“ pro obce, které tento rok zorganizují osvětové aktivity zaměřené na informování obyvatel a návštěvníků obcí s cílem omezit odhazování nedopalků a odpadků ve veřejném prostoru. Soutěží chce společnost podpořit aktivní přístup obcí k udržení pořádku na veřejných prostranstvích omezením odhazování nedopalků a drobných odpadků. Na nejlépe ohodnocené obce čekají věcné dary a finanční odměna.

Kdo se může do soutěže přihlásit?

Soutěž je určena pro všechny obce v ČR, které mají s NEVAJGLUJ, a. s., uzavřenou Smlouvu o úhradě nákladů a v letošním roce v termínu od 1. dubna do 8. září zorganizují osvětovou aktivitu specifikovanou pravidly soutěže. Klad-

ně bude hodnoceno zapojení obyvatel do aktivity, její udržitelnost, environmentální dopad, zaměření na úklid nedopalků nebo například i účast obce v rámci akcí „Uklidme si Česko“ a účast v aplikaci „Kam s ním“. Aktivity bude hodnotit odborná komise v září tohoto roku a do hodnocení se bude moci zapojit i veřejnost, a to na sociálních sítích společnosti NEVAJGLUJ, a. s., kde budou jednotlivé přihlášené aktivity zveřejněny.

Jak se přihlásit?

Přihlášky je možné zasílat již nyní na adresu soutez@nevajgluj.cz. Jejich sběr potrvá až do 8. září. Vyhlášení vítězů proběhne na počátku října na celostátní konferenci Sdružení místních samospráv ČR, kde budou zástupcům obcí s prvními třemi nejlépe ohodnocenými aktivitami předány šeky a dárky.

Pravidla soutěže a formulář přihlášky naleznete na www.nevajgluj.cz.

Do soutěže nelze přihlásit obecné aktivity organizované v rámci oslav Dne Země, musí se jednat o antilitteringové aktivity zaměřené na udržování čistoty veřejných prostranství.

Kdo bude hodnotit?

Několikačlenná komise složená ze zástupců společnosti NEVAJGLUJ, a. s., a veřejnost, která hlasuje kliky na fb/Instagramu NEVAJGLUJ.

Hlasy veřejnosti mohou pomoci získat obcím bonusové body k celkovému umístění v soutěži.

Co mohou obce vyhrát?

1. místo – částka 60 000 Kč
2. místo – částka 40 000 Kč
3. místo – částka 20 000 Kč
- 4.–10. místo – částka 10 000 Kč

Kromě toho získají ocenění také věcné dárky a diplom.

Jihočeský kraj

Z omšelého vesnického kostelíka v Čejeticích se stal malý gotický skvost

Překvapení v podobě nástěnné malby, evidentně původní, gotické, objevili pod vrstvou jedné z omítek restaurátoři při opravě fasády kostela sv. Havla v Čejeticích na Strakonicku. Neznámý středověký malíř zde vyobrazil biblické výjevy z posledních dnů Ježíše Krista. Z omšelého vesnického kostelíka se stal náhle malý gotický skvost s úžasnou akustikou.

Kostel svatého Havla získala obec Čejetice od římskokatolické farnosti Štěkeň darovací smlouvou v roce 2013. Pravidelné bohoslužby se tady tou dobou už přes dvacet let neprovozovaly a na nového majitele čekaly krov v havarijním stavu, praskliny ve stěnách, prostě celková rekonstrukce. S tou začala obec v roce 2015, s financováním jí pomohly dotace z ministerstva kultury, Jihočeského kraje i obecní rozpočet. Během roku 2023 pak práce završili novou fasádou.

A právě tehdy se zde našel poklad. Podařilo se odhalit zbytky středověkých nástěnných maleb, které pocházejí ze 14. století. „Výjev má zobrazovat oplakávání Krista – tedy situaci, kdy byl mrtvý syn po sejmutí z kříže položen do matčina klína,“ uvedl Roman Lavička z Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích, který vyjmenoval také další výjevy a motivy. Zmínil, že se rovněž zachovaly také dva z původně dvanácti malovaných konsekračních křížů, které se malovaly se symbolikou 12 apoštolů v interiéru jako doklad, že stavba byla vysvěcena.

Díky rekonstrukci se z omšelého vesnického kostelíka stal malý gotický skvost. Restaurovaný je původní oltář, kazatelna, Ježíš na kříži i kůr. Kostel dostal novou podlahu, lavice, fasádu, okna i dveře a stal se důstojným místem. „Jsme rádi, že se nám podařilo dát kostelík sv. Havla do pořádku, a rádi ho necháme v letních měsících pro lidi otevřený k nahlédnutí,“ uvedla starostka Čejetic Ivana Zelenková.

Milada Troblová
manažerka SMS ČR v Jihočeském kraji

Královéhradecký kraj

V ČOV a kontejnerech na separovaný odpad se někdy odehrává pořádné drama

Obce a města se stále snaží motivovat své občany k důslednému třídění odpadu, opakovaně šíří osvětu, co a kam do kterých nádob patří a nepatří, co lze a nelze splachovat do kanalizace. Ne všichni občané ale tyto informace přijímají a respektují, jak potvrzuje starosta Nového Hrádku na Náchodsku Zdeněk Drašnar.

Problémy s odpadovým hospodářstvím řeší většina měst a obcí. Starostové si často stěžují na „nepořádnost“ některých svých občanů, na neochotu dojít s odpadem pár metrů a vyhodit ho do příslušných nádob na separovaný odpad nebo ho dopravit na sběrné místo. Nevhodný odpad končí dokonce i dnes v domácích kotelnách. Přitom náklady na svoz odpadů a úklid obcí starostům neustále rostou.

Někteří občané se chovají, s odpuštěním, jako čuňata

„Přestože je náš městys uváděn jako příklad dobré praxe v odpadovém hospodářství a naprostá většina občanů svůj odpad poctivě třídí, i mezi námi se najde pár jedinců, kteří našeho modelu zneužívají a chovají se, s odpuštěním, jako čuňata. Bohužel, když si někdo myslí, že jedním spláchnutím vše vyřeší a hadr či tampón již nikdy neuvidí, tak je opravdu hloupý,“ říká starosta Zdeněk Drašnar.

Jak si jinak vysvětlit stále se opakující nálezy těchto artiklů v čistírnách odpadních vod? „Věřte mi, že ještě horší než fotky z ČOV těchto nežádoucích součástí odpadních vod, je to naživo, kdy naši pracovníci musí takové počínání bezohledných jedinců napravit,“ dodává starosta s tím, že kromě hadrů, dámských hygienických potřeb, vlhčených ubrousků, brambor, mrkve a další kořenové zeleniny objevili pracovníci např. i celou salátovou okurku zabalenou v igelitu.

„Překvapivě nálezy běžně objevujeme i v kontejnerech komunálního odpadu a v nádobách na sběr separovaného odpadu. Např. do kontejneru na železo nám někdo odhodil plnou plechovku Izokrytu a to tak, aby se vylila a poté musel být kontejner nákladně sanován. No a dále je tu nesmrtelný problém s psími exkrementy, které potkáváme na každém kroku,“ zoufá si starosta.

Zdroj: Frymburské ozvěny 1/2024,
autor: Zdeněk Drašnar

Kateřina Pourová
manažerka v Královéhradeckém kraji

Olomoucké předsednictvo ladilo v Kopřivné program krajského shromáždění

Zejména na plánování programu krajského shromáždění SMS ČR se zaměřili členové předsednictva olomouckého sdružení, kteří tentokrát zavítali do malebné obce Kopřivná. Během setkání projednali řadu klíčových témat, která reflektují prioritní oblasti a výzvy, před nimiž stojí obce v Olomouckém kraji.

Mezi potvrzené body programu patří například inovace v oblasti odpadového hospodářství prostřednictvím společnosti Nevajgluj, s. r. o., podpora obnovitelných zdrojů energie ve spolupráci s ČEZ, a. s., přínos dětských skupin v kontextu přednášky od MPSV, adaptace a mitigace dopadů klimatické změny a představení novinek a výhod pro členské obce od dceřiné společnosti SMS-sluzby, s. r. o.

K těmto již potvrzeným tématům mají organizátoři v plánu doplnit další důležitou agendu, která je momentálně ve fázi domluvy. Konkrétně chtějí přizvat zástupce Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje či zástupce Olomouckého kraje, kteří by se starosty podělili o nejnovější informace relevantní pro členské obce.

Další podrobnosti vám včas upřesní a zašle krajská manažerka.

Marcela Porvazníková
manažerka SMS ČR v Olomouckém kraji

Dny malých obcí v Olomouci se konaly v úterý 26. března. V úvodním panelu konferenci zahajovala předsedkyně SMS ČR Eliška Olsáková, která hovořila o širokém spektru činností. Zmínila také varovný postoj sdružení k záměru zálohovat PET láhve a plechovky. U stánku jste se mohli setkat s krajskými manažery Marcelou Porvazníkovou a Marianem Moudříkem i pracovníky SMS-sluzby, s. r. o.

Krajské shromáždění opět s nabitým programem, ministerskými hosty a vysokou účastí!

Tradičně v Malých Žernosekách a tradičně ve velkém počtu čítajícím přes 60 osob se v druhé polovině března sešli zástupci a přátelé samospráv na krajském shromáždění. Svou účastí poctili malou obec na samém okraji Litoměřicka i zástupci Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva vnitra, nechyběl ani zástupce Spolku pro obnovu venkova Václav Bešta, člen celostátního předsednictva SMS ČR Jiří Černý nebo výkonná ředitelka SMS ČR Jana Přechtěllová.

Hlavním tématem byly dětské skupiny

Po zdvácích vážených hostů se pozornost všech zúčastněných upřela na Annu Machátovou a Michaelu Novákovou, které pofereovaly o možnostech obcí budovat dětské skupiny. Dle slov jednoho z účastníků vzbudily dámy z MPSV naději na zřízení dětské skupiny i v těch nejmen-

ších obcích s potenciálem pouhých čtyř dětí v daném roce. Obrovský zájem dokumentovala i řada zájemců o individuální konzultace probíhající v předšálí po celou dobu konání krajského shromáždění!

Nejžhavější diskuse se vedla o společenství obcí

Další ministerský zástupce Marek Jetmar z MV navázal představením institutu společenství obcí. Toto pro mnoho starostů kontroverzní téma přineslo dotazy nejen na územní či personální souvislosti a diskuse ukrojila i nemalý kus přestávky.

Energetická budoucnost kraje, DTM či daň z nemovitosti

V popoledním bloku nejprve vystoupil Jan Harnych ze společnosti ČEZ s informacemi k budoucnosti kraje v oblasti energetiky, k čemuž obce budou moci aktivně v následujících letech přispět lokálními řešeními. Na něj navázali Pavlové Felcán a Macoun s aktuálními a praktickými informacemi k digitálním technickým mapám, tématu v současnosti na obcích asi nejskloňovanějšímu. Celé, obsahově velmi nabitě shromáždění pak završili praktickými informacemi z legislativy Dominik Hrubý s Petrem Haladou, když představili mj. novinky v oblasti daně z nemovitých věcí či aktuální informace z oblasti regionálního školství.

Marek Komárek
manažer SMS ČR
v Ústeckém kraji

S příběhem náročné obnovy zchátralých památek v kraji seznamují nová videa

O tom, jak je náročné pustit se do opravy zchátralé památky a co všechno to obnáší, se můžete přesvědčit v nově natočených videích Karlovarského kraje. Ta veřejnost humornou formou seznamují s vlastníky sedmi vybraných památkově chráněných objektů a jejich obdivuhodnou „nikdy nekončící“ prací.

„Tato videa, ve kterých za vlastníky památek přijíždí dvojice inspektorů a vedou s nimi rozhovor, mají splnit několik cílů. Jedním z nich je prezentace rozmanitého kulturního dědictví našeho kraje, kdy jsme záměrně vybírali typově odlišné památky včetně těch méně známých. Dalším cílem je pak samotné poděkování jejich vlastníkům za úsilí, jež věnovali jejich obnově i následné péči. Nejedná se tedy prvoplánově o propagační videa, ale naší snahou bylo lidskou formou přiblížit veřejnosti pohnuté osudy místních památek a odvahu jejich vlastníků pustit se do tak náročného úkolu, jako je jejich záchrana. V neposlední řadě jsme pak chtěli posílit hrdost na to, co a koho v regionu máme,“ uvedla radní pro oblast kultury a památkové péče Olga Haláková.

Cyklus videí s názvem „Můj Karlovarský kraj“ pochází z dílny KMB International Films. Režie se ujala česká scénáristka a dokumentární režisérka Zora Cejnková. „Celková částka, kterou jsme zaplatili za jejich natočení, činí 989 361 korun. Veřejnost se například seznámí s 20 let probíhající obnovou hradu Hartenberg, kde si jeho vlastník dokonce vyškolil z mladých kluků partu šikovných řemeslníků, kteří mu s rekonstrukcí pomáhají. Zavítáme také do Jáchymova, kde se v polorozbořeném bývalém měšťanském domě usadila početná rodina a dnes je zde provozována úspěšná kavárna Café 1516. Mezi další památky, které jsou lidem představeny, patří statek Vysočany u Ovesných Kladrub, tvrz v Pomezí, zámek v Kopaninách, bývalý pivovar ve Valči nebo mlýn ve Stráži nad Ohří. Co objekt, to jedinečný příběh,“ doplnila radní Olga Haláková.

Svou premiéru měla videa na konferenci Péče o památky a krajinu v Karlovarském kraji, kterou pořádal Spolek pro dokumentaci a obnovu památek Karlovarska ve spolupráci s Karlovarským krajem. Všechna videa jsou aktuálně dostupná na kanálu [YouTube](https://www.youtube.com/@KarlovarskyKraj/videos) a budou uveřejněna i na sociálních sítích kraje.

Odkaz na videa: <https://www.youtube.com/@KarlovarskyKraj/videos>

Zdroj: www.kr-karlovarsky.cz

Roman Svoboda
manažer SMS ČR
v Karlovarském kraji

Plzeňský kraj

Vybrané obce testují nový portál na uhrazení poplatků za psy a odpad

Zaplatit poplatek za psa nebo za odpad mohou lidé v Kokašicích a dalších čtyřech obcích Plzeňského kraje přes nový webový platební portál. Zatím běží v testovacím provozu.

Co nejvíc usnadnit placení, ale i vybírání různých poplatků – to je cílem krajských platebních portálů. Webovou stránku, kde je možné poslat obecnímu úřadu platbu za psa, ale také třeba škole za kroužky, vyvinul před třemi lety Středočeský kraj a postupně si ho osvojují další. Zatím na zkoušku spustil platební portál Plzeňský kraj. Do projektu je teď zapojených pět obcí. Jednou z nich jsou Kokašice na Tachovsku, kde žije zhruba 250 lidí a 60 psů.

„Portál pro nás představuje výhodu jednoduchosti, plateb z pohodlí domova a snížení administrativní zátěže, proto jsme se do projektu zapojili. Aktu-

álně lze tímto způsobem zaplatit za domácího mazlíčka, odpad a užívání veřejného prostranství. Do budoucna je možnost přidat i další platby – například za pronájem obecní klubovny,“ popisuje starosta Kokašic František Vojtěch. Pokud obyvatelé nechtějí nebo nemohou využít portál, stále lze uhradit poplatek i na pokladně obce nebo prostřednictvím bankovního účtu.

Jak vysvětluje mluvčí plzeňského hejtmanství Eva Mertlová, do zkušebního provozu se zapojily kromě Kokašic ještě obce Planá, Bezručice, Klenčí pod Čerchovem a Neurazy. Další se zatím přihlásit nemohou. Ty zapojené aktuálně projekt testují. „Tento způsob platby je velmi výhodný z několika důvodů. Občan najde vše na jednom místě, stačí vybrat konkrétní obec či organizaci a veškeré platební údaje se mu vygenerují. Uhradit částku lze přes platební bránu nebo QR kód. V případě QR kódu peníze míří hned obci či organizaci, v případě platební brány putují přes Plzeňský kraj. A to je výhoda pro samotné obce – nemusí si zřizovat bránu vlastní a platit za ni, vše jde za krajem,“ vysvětluje Eva Mertlová.

Zkušební provoz portálu poběží do června, kdy krajská rada zhodnotí funkčnost portálu a rozhodne, jestli a jak bude dál pokračovat. Pokud se k němu připojí kromě obcí i školy, bude možné přes portál třeba zaplatit lyžařský výcvik.

Moravskoslezský kraj

První plně automatizovaná prodejna na letišti bude stát v Ostravě

Ostravské letiště Leoše Janáčka bude prvním letišťem v České republice s plně automatizovanou prodejnou 24/7. Její slavnostní otevření naplánovala skupina COOP s družstvem COOP Beskydy na úterý 30. dubna. Pozvánku obdrželi zástupci ministerstva, Parlamentu ČR, Moravskoslezského kraje, měst, obcí i partnerských firem.

Cílem akce na letišti je podle organizátorů ukázat možnosti obchodní spolupráce a představit 24/7 technologii pro zajištění obchodní obslužnosti regionů a spolupráce obcí se soukromým sektorem. Slavnostní událost s bohatým doprovodným programem hudebně doprovodí kapela Hradišťan.

Automatizované prodejny přístupné nakupujícím 24 hodin denně 7 dnů v týdnu jsou trendem dnešní doby. Otvírají se napříč územím celé republiky a zkvalitňují občanům život tam, kde by jinak obchod nebyl.

Dagmar Novosadová
manažerka SMS ČR
v Moravskoslezském kraji

Krajské shromáždění v Moravskoslezském kraji se koná v úterý 16. dubna v Hlavinici. O průběhu této největší krajské akce SMS ČR vás budeme informovat v květnové SMSce. Program shromáždění se zrodil na setkání krajského předsednictva, které se uskutečnilo na začátku března ve Zbyslavicích.

V soutěži Vesnice roku nezáleží na tom, jak obec vypadá, nýbrž jak se v ní žije

Posledních pár dnů mají obce na to, aby se přihlásily do soutěže Vesnice roku 2024. Přihlášky lze podávat už jen do 26. dubna. I to bylo důvodem, proč pardubické předsednictvo SMS ČR ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství a Státním zemědělským intervenčním fondem uspořádalo dvoudenní seminář v Jablonném nad Orlicí, který měl obce k přihlášení do soutěže motivovat.

Zhruba čtyřicítka zástupců obcí měla možnost seznámit se na semináři s podrobnostmi soutěže a vyslechnout si zkušenosti účastníků úspěšných v předchozích ročnících. Přítomně přijel podpořit i hejtmán Pardubického kraje, který se spolu s ostatními řečníky zamýšlel nad tím, jak více zviditelnit a obcím zlidštit náhled na soutěž tak, aby se nezdřáhali do ní zapojit.

Elektronické přihlášení a fialová stuha

28. ročník je spjat s celou řadou změn a inovací. Ministerstvo pro místní rozvoj připravilo nové ocenění v podobě fialové stuhy za inovativní řešení, se kterou se pojí odměna formou dotace v hodnotě 300 000 Kč. U dalších stávajících stuh a ocenění došlo k navýšení částek finančních ocenění. Další novinkou je elektronizace přihlašovacího procesu. Obce se do soutěže nově hlásí výhradně vyplněním elektronické přihlášky po přihlášení se do systému prostřednictvím datové schránky obce na webových stránkách soutěže. Poslední podmínkou pro účast je uhrazení registračního poplatku.

Součástí semináře byly exkurze do úspěšných obcí

Během programu semináře se konaly čtyři exkurze do obcí, které již v soutěži v minulosti zabodovaly. Účastníci si prohlédli obec Písečná u Žamberku, kde se mohli inspirovat v péči o veřejná prostranství a veřejnou zeleň. Další exkurze je zavedla do obce Lukavice u Žamberku, která se pyšní nejen zlatou stuhou z roku 2017. Druhý den se delegace vydala do obce Libchavy, kde se od starostky dozvěděla o historii obce zatížené těžkou minulostí z období odsunu Němců, ta jim také představila tvrdou a systematickou práci vedoucí ke zlepšení života v obci. Další kroky směřovaly na statek U Čadů v Libchavách, jenž představuje udržitelný způsob zemědělství živočišné i rostlinné výroby.

Lucie Horáková
manažerka SMS ČR v Pardubickém kraji

Zlínský kraj

Zlínský kraj získal 780 milionů korun na dálniční přivaděč a obchvat Zálešné

Zlínský kraj a zlínský magistrát mají důvod k radosti, neboť se jim podařilo získat 780 milionů korun na dálniční přivaděč z Fryštáku do Zlína a obchvat Zálešné. Jde o polovinu všech nákladů na tyto dvě stavby, které kraj společně se zlínským magistrátem chystá. Po jejich dokončení se výrazně uleví Zlínu, protože se díky nim řidiči budou moci vyhnout centru města.

Výstavba dálničního přivaděče z Fryštáku do Zlína, který bude sloužit jako nová tepna pro plynulý průjezd vozidel, zásadním způsobem odlehčí zatíženému centru města. Řidiči se tak budou moci vyhnout zácpám a nervozitě spojené s průjezdem města. Druhým důležitým projektem je obchvat Zálešné, který magistrát města Zlína připravuje. Ten naváže na dálniční přivaděč pod Burešovem a poskytne novou, moderní trasu kolem nemocnice a dopravního podniku. Díky němu se cestování do Vizovic stane rychlejším a bezpečnějším.

„Loni v květnu jsme podepsali deklaraci, že budeme po státu požadovat peníze na výstavbu těchto dvou důležitých cest. A teď, méně než za rok, jsme tu. Je to velký úspěch pro celý náš diplomatický tým. Tyto prostředky jsou určeny na roky 2027 až 2029, což znamená, že máme čas se připravit a mít veškeré potřebné podklady na stavbu hotové,“ uvedl zlínský hejtmán Radim Holíš. Celý projekt je symbolem spolupráce mezi krajem a městem. Kromě výše uvedené částky se podařilo také získat 55 milionů na rekonstrukci silničního mostu v Napajedlích, která potrvá až do příštího roku.

Zdroj: zlinakykraj.cz

Marian Moudřík
manažer SMS ČR ve Zlínském kraji

Vesnice roku: Každá obec je originál, a to je na tom nejlepší!

K účasti v soutěži Vesnice roku motivovali starosty její pořadatelé seminářem také v Kraji Vysočina. Ten se uskutečnil 20. března v Nové Vsi u Nového Města na Moravě, která se vloni stala krajskou Vesnicí roku. „Nemáte co ztratit, může pouze získat,“ zaznělo zde například.

Stačí jen ukázat, že se vám společně v obci dobře žije

Účastníci se dozvěděli, že se do soutěže mohou hlásit obce vesnického charakteru do 7 500 obyvatel, které zpracovaly strategický dokument zabývající se rozvojem obce. „Chce to jednoduchost, komplexnost, vyzdvížení zvláštností, kvalitní a vypovídající fotodokumentaci. Stačí jen ukázat, že se vám společně v obci dobře žije,“ radil Jiří Řezníček, starosta Tučína v Olomouckém kraji, který se na organizaci soutěže už řadu let podílí a který v roce 2009 poznal na vlastní kůži pocit z celostátního vítězství.

Je to o pospolitosti a atmosféře

Nová Ves u Nového Města na Moravě, která vloni zvítězila v krajském kole soutěže, se kláně účastnila od roku 2006. „Vždy a všude je co ukázat. Je to o pospolitosti a atmosféře. My jsme si to vždycky moc užili, tedy poté, co komise odjela,“ směje se starostka Helena Tučková.

SMS ČR udílí Cenu naděje pro živý venkov

SMS ČR jako spoluvyhlašovatel uděluje v rámci soutěže Vesnice roku Cenu naděje pro živý venkov za živý spolkový a společenský život v obci. Vítězná obec získává odměnu 100 000 Kč. Vloni tento titul získala Tisá v Ústeckém kraji.

Hlásit se můžete do 26. dubna

Přihlášky do 28. ročníku soutěže Vesnice roku mohou obce podávat do 26. dubna. Hodnocení všech přihlášených obcí bude probíhat během května, v celostátním kole na přelomu srpna a září. Slavnostní vyhlášení výsledků krajského kola se uskuteční ve vítězné obci v srpnu. Vítěze

a nositele titulu Vesnice roku 2024 vyhlásí zástupci vyhlašovatelů soutěže dne 21. září v Uherském Hradišti.

„Dobrá rada na závěr“

„Rozhodně se do soutěže nehlaste! Proč? Protože pak budeme mít méně soupeřů, lehčí šanci získat ocenění a samozřejmě i dotační peníze. A také proto, že budete muset v letošním roce soupeřit i s naší obcí,“ vzkázal kolegům s nadsázkou a humorem starosta Radňovic Josef Dvořák, který je loňským nováčkem soutěže.

Další podrobnosti k soutěži najdete zde: www.vesniceroku.cz.

Krajské shromáždění se uskuteční v Jihlavě 27. května!

Krajské shromáždění SMS ČR v Kraji Vysočina se uskuteční pod záštitou 1. náměstkyně hejtmana Hany Hajnové v pondělí 27. května v Kongresovém sále krajského úřadu. Co bude na programu?

Zasní aktuality Kraje Vysočina, dozvíte se novinky o kyberbezpečnosti, co s převodem majetku neidentifikovaných vlastníků, informace o financování a výhodách dětských skupin. Řeč bude opět také o digitálních technických mapách, konkrétně se zaměřením na DTM Kraje Vysočina a na projekt DTMka, jenž nabízí obcím SMS ČR. S prezentací vystoupí také realizátoři projektu LIFE WILL – voda v krajině a půdě, v neposlední řadě je na programu vystoupení zástupců SMS ČR a SMS-služeb, kteří představí svou činnost. Kulatý stůl bude věnován veřejné spolupráci pro udržitelné regiony.

Odkaz k přihlášení naleznete zde: <https://forms.gle/6pZqyCY3bXk5jNvi6>, s dotazy můžete kontaktovat také krajskou manažerku na e-mailu: syrova@smscr.cz.

Marcela Syrová
manažerka SMS ČR
v Kraji Vysočina

Jihomoravský kraj

Ve Vyškově vznikne vodní hřiště motivující děti k pohybu a učení

Vyškovský ZOO PARK nabídne návštěvníkům v následující sezóně nové edukačně-zábavné vodní hřiště. Projekt za téměř milion korun má motivovat děti k pohybu a zároveň k učení. Ty se aktivně a zábavnou formou seznámí s vodou, která je jedním z přírodních živlů, a hravou formou poznají nejen její různé vlastnosti, ale i vodní prvky, které by u nich měly vyvolávat akci a povzbudit je k pohybu. Na hřišti se také dozví o tom, jak fungují dřevěná koryta, pumpy, překážky, stavidla, trychtyře i ruční čerpadla.

Zdroj: www.vyskov-mesto.cz

Krajské shromáždění SMS ČR se uskuteční v květnu ve Zbraslavi u Brna

Krajské shromáždění SMS ČR v Jihomoravském kraji se uskuteční v úterý 21. května ve Zbraslavi u Brna. Definitivní rozhodnutí organizátorů padlo v polovině března na setkání jihomoravského předsednictva ve Vranově nad Dyjí. Nyní se ještě ladí program. „Všem jihomoravským starostkám a starostům zašlu včas pozvánku s odkazem na registraci a s podrobným programem. Těším se, že se ve Zbraslavi opět sejdem v hojném počtu,“ uvedla krajská manažerka Klára Osičková.

Klára Osičková
manažerka SMS ČR
v Jihomoravském kraji

Starostové se v Uhlířských Janovicích věnovali institutu společenství obcí a odpadové studii

Zejména nová forma meziobecní spolupráce *společenství obcí* byla tématem pracovního setkání starostů z Kutnohorska a Čáslavska, které se uskutečnilo v pátek 22. března v Uhlířských Janovicích. Institut, jenž navazuje na stávající dobrovolné svazky obcí, jim představil Marek Jetmar z odboru strategického rozvoje a koordinace veřejné správy Minister-

stva vnitra. Ve své prezentaci mimo jiné uvedl, že tato forma je zaměřena na koordinaci veřejných služeb v mikroregionálním kontextu, umožňuje zřídit pozici sdíleného úředníka a jedná se o subjekt, který je možné pověřit dalšími úkoly prostřednictvím specializovaných zákonů. Následně se účastníci věnovali studii odpadového hospodářství pro region Čáslavska a Kutnohorska, kterou si obce nechaly zpracovat.

Kutnohorská nemocnice chce rozšířit kapacitu dětské skupiny na dvojnásobek

Zaměstnancům kutnohorské nemocnice s malými dětmi se uleví. Kapacita dětské skupiny, které zde slouží jejich dětem jako jesle nebo mateřská škola, stoupne po stavebních úpravách na dvojnásobek. Realiza-

ci stavebních úprav odsouhlasili na svém posledním zasedání radní Kutné Hory.

„Děkuji vedení Oblastní nemocnice Kolín, pod kterou kutnohorská nemocnice spadá, za to, že se snaží hledat možnosti, jak vyhovět většímu počtu zaměstnanců s malými dětmi. Dát potomka do dětské skupiny přímo v areálu nemocnice je pro mnoho rodičů daleko lepší a praktičtější možností, než je mateřská školka nebo jesle, a to především z důvodů logistiky a provozních hodin, nadto navýšení kapacity dětské skupiny může pozitivně ovlivnit i zájem o práci v nemocnici. Byť je „firemní“ dětská skupina stále považována za formu benefity, byl bych moc rád, aby se stala nejen v našich nemocnicích standardem. Je to určitě cesta správným směrem“ vysvětlil radní pro oblast zdravotnictví Pavel Pavlík.

Zdroj: kr-stredocesky.cz

Martina Kyselová
manažerka SMS ČR ve Středočeském kraji

Na 59. konferenci Den malých obcí v prostorách pražského kongresového centra O2 Univers prezentovalo své aktivity SMS ČR společně se SMS-sluzbami. Úvodní zdravici v hlavním sále pronesl místopředseda Petr Halada, který vydvíhl činnost sdružení v území, krajskou strukturu a rovněž práci v rámci legislativy a připomínkování.

LETNÍ ŠKOLA (NEJEN) PRO STAROSTY 2024

Zkušenosti lektorů, pestrý výběr témat, praktické pojetí. To vše je naše online Letní škola (nejen) pro starosty, kterou jsme si pro vás přichystali na letošní červenec. Připojte se k nám?

ROZVRH	úterý 16. července		čtvrtek 18. července		úterý 23. července	
09:00 - 10:30	KRIZOVÁ KOMUNIKACE PRO SAMOSPRÁVY	Eva Fruhwirtová	TRESTNÍ ODPOVĚDNOST KOMUNÁLNÍCH POLITIKŮ	Jan Horník	FINANCOVÁNÍ REGIONÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ A KONKURZNÍ ŘÍZENÍ	Petr Halada
10:40 - 12:10	NOVÝ STAVEBNÍ ZÁKON: PRAKTICKÉ PROBLÉMY V JEHO APLIKACI	Kamil Jelínek	ODMĚŇOVÁNÍ ZASTUPITELŮ	Dominik Hrubý	NOVELA ZÁKONA O ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	Michaela Jelínková
13:00 - 14:30	INFOZÁKON: KVERULANTI A ZNEUŽITÍ PRAVA V APLIKAČNÍ PRAXI	Adam Furek	OBEC A POHREBNICTVÍ	Adéla Palíšková	ZKUŠENOSTI Z KONTROL HOSPODÁŘENÍ OBCÍ	Aleš Trojan
14:40 - 16:00	DOTAČNÍ MOŽNOSTI OBCÍ V ROCE 2024	Luďěk Beneš	KOMUNITNÍ ENERGETIKA	Michal Svoboda	STŘET ZÁJMŮ A NESLUČITELNOST FUNKCÍ	Stanislav Polčák

JEN 1980,- Kč s DPH pro členy SMS ČR

Seriál: Veteráni na radnicích

Jen v historii samostatné České republiky uspěli v komunálních volbách osmkrát. Nejdéle sloužící starostky a starosty ocenilo Sdružení místních samospráv ČR na celostátní konferenci, která se konala vloni v listopadu ve Zlíně. Ty úplně nejdéle sloužící představuje náš seriál.

Jiřetín pod Bukovou třídí odpady po svém. „Čím více u nás občané třídí, tím méně platí,“ říká nejdéle sloužící starosta v Libereckém kraji

„Za odpady platíme neúměrně moc! A taky nevíme, co se s naším odpadem vlastně děje,“ řekli si před 12 lety v Jiřetíně pod Bukovou. Od té doby si řeší odpadovou politiku naprosto sami. Kde se inspirovali, a jak to dnes dělají, prozrazuje v rozhovoru Josef Kucin, pro kterého se stal vlastní systém nakládání s odpady srdeční záležitostí. Bez zajímavosti není ani to, že je nejdéle sloužícím starostou v Libereckém kraji, takže následující rozhovor zapadá jak do rubriky Příklad dobré praxe, tak i do seriálu Veteráni na radnicích.

Pane starosto, už 12 let si zde své odpady řešíte úplně sami. Proč?

To je jednoduché. Zdálo se nám, že obec za odpady platí neúměrně moc a že už je to nevládnutelné. Dalším velmi důležitým faktorem byl fakt, že vedení obce nemělo žádný přehled o produkci a nakládání s vlastním odpadem. Jednou za čas přišla faktura a tím to bylo vyřízeno. Stávající odpadová firma svážela odpad z horských vesnic na překladiště a ten pak končil na skládce v Košťálově nebo v zařízení pro energetické využití odpadu v Liberci.

Ta zásadní změna u vás proběhla v roce 2012, ale příprava sahá už do roku 2011. Již v tomto roce začala obec informovat obyvatele o změně a motivovat je k zapojení do systému a k třídění. Kde jste se inspirovali?

Poohlédli jsme se po republice a podívali se, kde a jak tento problém řeší. Inspirovaly nás Otvice na Chomutovsku, kde podobný systém fungoval. I u nás podmínky nahrávaly tomu, že si obec může svážet odpad sama. Rozhodli jsme se proto, že zrušíme popelnice a budeme si svážet odpady v pytlích.

Co se stalo po tomto rozhodnutí?

V okamžiku, kdy jsme se rozhodli řešit si své odpady sami, došlo ze strany odpadové společnosti k ústupkům. Do té doby byly příjmem pro obecní rozpočet pouze poplatky od občanů a odměna od společnosti EKO-KOM. Ve chvíli, kdy jsme řekli, že se svými vytríděnými odpady začneme obchodovat, nabídla odpadářská firma obci výkup oněch komodit. V tu dobu už ale byla podepsána smlouva se společností, která od nás vykupovala vytríděné odpady, tedy papír, plasty, kov a další. Od té doby se ale odběratelé změnili a mění.

Základem systému je vážení odpadu. Jaké byly ty začátky?

V první fázi jsme ještě neměli vlastní svozový vůz ani lis, proto jsme spolupracovali se svou starou svozovou firmou. Ta jednou týdně přistavila kontejner, pracovníci obce pytle naložili a pod jejich dohledem se pak na překladišti odpad vážil.

Co se ukázalo? Jak moc produkce směsného odpadu klesla?

Produkce odpadu Jiřetina klesla zhruba na polovinu, konkrétně ze 160 na 80 tun. Takže bylo definitivně rozhodnuto, že si budeme řešit odpady sami.

Pomohly a pomáhají vám v tomto směru i nějaké dotace?

Získali jsme dotaci ze Státního fondu životního prostředí na pořízení lisu odpadů a malé nákladní auto s klecovou nástavbou, které už jsme po zhruba šesti letech nahradili novým. To už jsme pořídili bez pomoci dotace.

Jediné nádoby, které může návštěvník Jiřetina pod Bukovou vidět, jsou kontejnery

na sklo. Popelnice tedy postupně nahradily pytle. Máte dva druhy pytlů...

Ano. Ty jsou červené na odpad tříděný a černé na směsný komunál. Takže veškerý sortiment, který se třídí, se dává do jednoho červeného pytle, který je určen na odpady, za které obec nemusí platit, respektive za ně peníze dostává. Jedná se tedy o plasty, PET, karton, papír, textil, drobné sportřebiče, drobný kov. Pytle jsou k dispozici na úřadu zdarma. Majitel vytríděného odpadu dostává slevu na poplatku v příštím roce.

Slevy jsou tedy za počet pytlů s vytríděnými surovinami...

Za pytel na všechny tříděné komodity dohromady je sleva ve výši 10 Kč. Za pytel s čistě vytríděným papírem je sleva 15 Kč. A platí, že čím více lidé třídí, tím méně je směsného komunálního odpadu a tím méně platí obec za jeho skládkování.

Takže veškerý sortiment, který se třídí, se dává do jednoho červeného pytle?

Ano. Každá domácnost včetně bytových domů, která je zapojena do obecního systému nakládání s odpady, má přidělené číslo. Není to číslo popisné, je to číslo vygenerované pouze pro účely nakládání s odpady. Toto číslo je jakási „adresa“ odpadu.

A pokud někdo poruší daná pravidla a do červeného pytle dá třeba slupky od brambor, co se stane? Jak takovou situaci řešíte?

Není v tom nic sofistikovaného. Když se v takovém pytlí objeví něco, co tam být nemá, kom-

petentní pracovníci úřadu podle přiděleného čísla vědí, kdo je autorem prohřešku, a mohou s ním situaci řešit.

Zmiňoval jste už, že jste se inspirovali u obce Otvice, kde podobný systém v té době fungoval. Je něco, co jste museli vymyslet sami?

Museli jsme vyřešit, jak naložit s odpady panelových domů, které v Otvicích nemají. Takže v bytových domech je nyní nakládání s odpady stejné s tím rozdílem, že obec u těchto domů vybudovala hnízdo, kam se odpad vynáší. V den svozu mohou lidé z bytů přinést své odpady jen před dům nebo je mohou dvakrát týdně dopravit na sběrné místo. Směsný komunál se v bytovkách soustředí v hnízdě v kleci.

Jak často probíhá svoz?

Svoz veškerého odpadu probíhá jednou týdně, pravidelně každé úterý ráno. Pokud mají zaměstnanci čas, projdou obec i častěji a svezou, co je třeba.

Kam putuje tento odpad a jak probíhá dotřídování?

Takto posbíraný vytríděný odpad putuje na sběrné místo. Dva dny v týdnu zde operuje paní místostarostka s pracovníkem vykonávajícím pro obec veřejně prospěšnou činnost. Každý červený pytel se otevře a dotřídí. Plasty se třídí barevně, papír se dotřídí na tři různé hromádky, vše pak lis upraví tak, aby auto zbytečně nevozilo vzduch. Takto čistě vytríděný odpad vykupuje (kromě polystyrenu) firma.

Jak moc se ukázal systém v Jiřetíně motivační? Třídí u vás dnes opravdu všichni?

Do systému jsou přihlášení téměř všichni, někdo jen formálně dodá několik pytlů do roka, je to od nich takové gesto, že jsou zapojeni v systému. Jiní si pečlivě hlídají, kolik vytrídí. Pro čtyřčlennou domácnost je například sleva ve výši 1500 Kč dostatečnou motivací. Pro srovnání – před zavedením nového systému byl poplatek od občanů vybírán ve výši 500 Kč na občana, ná-

klady na odpad jednoho občana stála obec ale 900 Kč. Po přechodu na nový systém se zvýšily poplatky na 650 Kč s tím, že za vytríděný odpad dostávají přihlášení do systému slevu. Občan se tedy může tříděním dostat na minimum, což je 250 Kč. Tuto částku musí občané za nakládání s odpady zaplatit v každém případě.

Takže víte přesně, jak a kdo v obci třídí? Ostatní odpady řešíte rovněž po svém?

Ano víme a ano, ostatní odpady řešíme také po svém. Například velkoobjemový odpad mohou občané dvakrát týdně odvézt na sběrné místo nebo si objednat naše sběrné auto, na které tento odpad naloží. To platí i o nebezpečných odpadech. Elektroodpad různých velikostí se rovněž sváží podobně nebo se dává na sběrné místo. Obec má smlouvu s jedním kolektivním systémem, který za kilogram sebraného elektra platí zhruba 10 haléřů.

Jak to vychází finančně?

Náklady na takové nakládání s odpady jsou téměř nulové. Pomocník vykonává veřejně prospěšné práce, paní místostarostka tuto činnost provádí v rámci své gesce místostarostky a téměř všechny vytríděné komodity, které byly před rokem 2012 nákladovou položkou, se přesunuly do položky příjmové.

Také je nutno dodat, že občané se naučili třídít tak, že v červených pytlech je mnohdy vše čisté, přesně vytríděné, a tak není v mnoha případech nutné dotřídovat – nulový výmět odpadu.

Možná se na počátku někteří občané bouřili proti novému odpadovému systému... byly takové hlasy? A utichly po čase?

Pár takových hlasů samozřejmě bylo, a to i od lidí, od kterých bych to nečekal. Ale bylo to jen zareptání, nic dalšího se nedělo.

Se svými vytríděnými odpady také obchodujete. Umíte spočítat, kolik za ně utržíte do obecní kasy?

Nejsou to žádné statisíce. Máme filozofii postavenou na myšlence, že přínosem je pro nás to, co nás nic nestojí. Takže celková bilance rozpočtu na odpadové hospodářství je vyrovnaná. A to i po započítání pár procent obyvatel, kteří nejsou v systému, několika notorických nepla-

tičů a krytí nenadálých událostí. Nula od nuly pojde, čímž se odpady pro obec stávají vlastně pozitivním ekonomickým ukazatelem.

Už se vám podařilo motivovat k podobnému nebo stejnému systému nakládání s odpady i jiné obce?

O všech nevím, minimálně obec Rynoltice se u nás byla podívat a poradit se, chtěli vidět, jak to funguje, a pokud vím, tak už podobný systém také zavedli.

Co byste poradil těm, které jste právě inspiroval k takové úvaze?

Nebát se a jít do toho. Adresně tříděný pytlů lze realizovat i ve městech.

Pane starosto, vy patříte k nejděle sloužícím starostům v naší zemi. Povídáme si o odpadovém hospodářství. Zajímalo by mě ale, zda považujete odpady za své největší a hlavní téma?

Je to pro nás důležité a řekl bych, že je to i srdečnou záležitostí mojí a paní místostarostky, ale důležitá jsou všechna témata, nejen odpady.

Jaká je vaše původní profese?

Nejprve jsem se vyučil soustružníkem kovů, poté jsem vystudoval vysokou školu lesnickou ve Zvoleně se zaměřením na dřevařské stroje a zařízení. Začínal jsem u nás v obci jako konstruktér.

Chcete znovu kandidovat v dalších komunálních volbách? Co byste rád do konce volebního období stihl?

Ano, zatím si to tak myslím. A do konce volebního období chci stihnout to, co mám rozdělat: fotovoltaické elektrárny, dětskou skupinu, energetickou koncepci. To je pro tuto chvíli asi všechno.

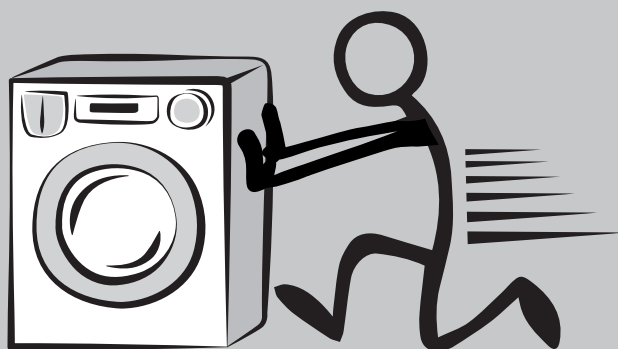
Děkuji za rozhovor a přeji, ať se vám podaří všechno dotáhnout do zdárného konce!

Petra Černá
manažerka SMS ČR
v Libereckém kraji

PŘÍDEJ, AŽ VYHRAJEME

SOUTĚŽ VE SBĚRU ELEKTRA

TRVÁNÍ SOUTĚŽE

zahájení: **01. 04. 2024**

ukončení: **31. 08. 2024**

vyhodnocení: **9/2024**

slavnostní vyhlášení: **10/2024**
na Celostátní
konferenci SMS ČR

- A. do 1 000 obyvatel
- B. 1 001 – 2 000 obyvatel
- C. nad 2 000 obyvatel

KATEGORIE SOUTĚŽÍCÍCH OBCÍ

PODMÍNKY ÚČASTI

- Obec je aktuálním členem Sdružení místních samospráv ČR, z.s.
- Obec je registrována v kolektivním systému Elektrowin minimálně od 1. 4. 2023.
- Obec objednala alespoň jeden svoz v období IV. – VIII. 2023 a IV. – VIII. 2024 vždy v každé logistické skupině – Velké spotřebiče, Malé spotřebiče a Chlazení.

HODNOCENÍ

- Procentní nárůst objednaného sběru elektrozařízení v období IV. – VIII. 2024 vs. IV. – VIII. 2023.
- Vítězem v každé kategorii je obec s nejvyšším procentním nárůstem.

Hodnota
20 000 Kč
pro každou kategorii
celkem **60 000 Kč**

Podoba
dárkové poukazy DATART

ODMĚNA

elektrowin

